

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ

СТАТУТ

Београд
септембар 2007. године

На основу члана 53. и 117, Закона о високом образовању («Службени гласник Републике Србије» број 76 од 2. септембра 2005.године), и предлога Наставно-научног већа од 30.8.2007.год., Савет Машинског факултета у Београду на седници одржаној 7.9.2007.године донео је

СТАТУТ

МАШИНСКОГ ФАКУЛТЕТА У БЕОГРАДУ

Статут ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на Огласној табли и Сајту Факултета, а по добијању сагласности Сената Универзитета у Београду, и тада престаје да важи Статут Факултета донет 28. септембра 2006. године са свим изменама и допунама.

Београд, 7.9.2007.године

МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ
- А Р Х И В А -
Бр.: 256/3
Датум: 7. 9. 2007.
Краљице Марије 16, 11120 Београд 35

Председник
Савета Машинског факултета

[Signature]
проф. др Божидар Росић

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

СТАТУТ

МАШИНСКОГ ФАКУЛТЕТА

Садржај

	<u>страна</u>
1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ (назив, седиште, оснивач, правни положај)	5
2. ЗАСТУПАЊЕ, ПРЕДСТАВЉАЊЕ И ПЕЧАТИ	5
3. ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА (регистрација)	6
4. ОБРАЗОВНА И НАУЧНА ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА (општи принципи)	8
5. СТУДИЈЕ	9
5.1. Опште одредбе	9
5.2. Испити	11
5.3. Завршни рад и дисертација	12
6. СТУДЕНТИ	13
6.1. Упис студената	14
7. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ СТУДЕНАТА	16
8. ОБРАЗОВАЊЕ ТОКОМ ЧИТАВОГ ЖИВОТА	17
9. НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД	18
10. ОРГАНИЗАЦИЈА ФАКУЛТЕТА	18
10.1. Унутрашња организација	18
10.1.1. Катедра	23
10.1.2. Центар	24
10.1.3. Институт Машинског факултета	24
10.1.4. Кабинети, одељења, лабораторије	24
10.1.5. Ненаставне организационе јединице	25
10.2. Организација у образовно-пословном окружењу	25
11. НАСТАВНИЦИ, САРАДНИЦИ И ИСТРАЖИВАЧИ	26
11.1. Звања наставника и сарадника универзитета	26
11.2. Услови за избор наставника	26
11.3. Услови За избор сарадника	27
11.4. Истраживачи	27
11.5. Поступак за избор у звање и заснивање радног односа	27
11.6. Преузимање	28
11.7. Права и обавезе наставника и сарадника	28
11.8. Плаћено одсуство	29
11.9. Гостујући професор	29
11.10. Професор по позиву	29
11.11. Професор емеритус	29
11.12. Радно ангажовање изван Универзитета и спречавање сукоба интереса	29
11.13. Престанак радног односа због пензионисања	30
11.14. Престанак радног односа због неизбора и губитка звања	30

12. СТРУЧНИ ОРГАНИ		30
12.1. Наставно-научно веће	30	
12.2. Изборно веће	31	
12.3. Истраживачко-стручно веће	32	
13. ОРГАНИ ПОСЛОВОЂЕЊА		32
13.1. Декан	32	
13.2. Продекани	33	
13.3. Декански колегијум	34	
14. ОРГАНИ УПРАВЉАЊА		34
14.1. Савет Факултета	34	
15. СТУДЕНТСКИ ПАРЛАМЕНТ		35
16. ПОСЛОВНА ТАЈНА		35
17. НАЧИН ФИНАНСИРАЊА И ПОСЛОВАЊЕ ФАКУЛТЕТА		36
18. ПОВЕЗИВАЊЕ ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА, НАУКЕ И ПРАКСЕ		37
19. ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА		37
20. ЗАДУЖБИНЕ, ФОНДАЦИЈЕ И ФОНДОВИ		37
21. ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ		38
22. ОПШТИ АКТИ ФАКУЛТЕТА		38
23. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ		38
Последња страна		40

1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.1

(1) Овим Статутом уређују се: назив, седиште, правни положај, заступање и представљање, делатност, организација, управљање, начин финансирања, и друга питања од интереса за рад Машинског факултета у Београду (у даљем тексту: **Факултет**).

(2) Факултет је високошколска јединица са својством правног лица у саставу Универзитета у Београду која своју образовну, научну и истраживачку делатност остварује у складу са Законом о високом образовању, Законом о научно-истраживачкој делатности, Статутом Универзитета у Београду и Статутом Факултета.

Члан 1.2

(1) Назив Факултета је: **«Универзитет у Београду – Машински факултет»**.

(2) Скраћени назив Факултета је: **«Машински факултет – Београд»**.

(3) Назив факултета се исписује на српском језику, ћириличним писмом.

(4) У кореспонденцији са иностранством, назив може да се исписује и на енглеском језику и гласи: University of Belgrade, Faculty of Mechanical Engineering.

(5) Седиште Факултета је на адреси: **Краљице Марије бр.16, 11120 Београд 35**, а просторне локације укључују и стару зграду за машинске лабораторије (локација: Рузвелтова 1а), зграду топлане Машинског факултета (локација: Иванковачка 5-7) и зграду аеротунела (локација у дворишту).

(6) **Оснивач Факултета је Република Србија** решењем Владе Народне Републике Србије бр.388 од 21. јуна 1948. године (Службени Гласник НР Србије бр.32 од 26.6.1948.год.).

(7) Дан Факултета је последња субота октобра, када се поред обележавања ове одлуке Владе, подсећа и на 20.12.1873.год. када је на Техничком факултету Велике школе уведен први предмет из области машинства, на 28.10.1875. када је изабран први професор, и на 6.1.1897. када је први пут формиран засебан Машинско-технички одсек. Актом *Протокол прославе Дана факултета* предвиђа се садржај и начин обележавања Дана факултета.

Члан 1.3

(1) **Факултет је правно лице**, организован као установа и уписан је у регистар Трговинског суда у Београду Решењем број IV-Fi-2995/04, у регистарском улошку број **5-315-00**.

(2) Матични број Факултета је **ЈМБР 7032501**.

(3) Факултет има сва овлашћења у правном промету, а за преузете обавезе одговара свим својим средствима.

(4) Факултет је у саставу Универзитета у Београду (у даљем тексту **Универзитет**) и према чл.11. Статута Универзитета, разврстан је у **групацију техничко-технолошких наука** којој још припадају: Архитектонски, Грађевински, Електротехнички, Пољопривредни, Рударско-геолошки, Саобраћајни и Технолошко-металуршки факултет, Факултет организационих наука, Шумарски факултет (сви са седиштем у Београду), као и Технички факултет у Бору.

Члан 1.4

(1) Непокретности и друга средства која је за рад Факултета обезбедила Република Србија, **у државној су својини** и не могу се отуђивати без сагласности оснивача.

(2) Непокретности и друга имовина коју Факултет стекне обављањем своје делатности, као и на основу завештања и поклона, **својина су Факултета**.

Члан 1.5

(1) У обављању своје образовне, научне и истраживачке делатности, Факултету су зајемчене академске слободе и аутономија у складу са чланом 5. и 6. Закона о високом образовању.

(2) **Простор Факултета је неповредив** у складу са Законом о високом образовању (и међународним декларацијама о аутономији универзитета и академским слободама).

(3) На Факултету **није дозвољено политичко, страначко и верско организовање и деловање**.

2. ЗАСТУПАЊЕ, ПРЕДСТАВЉАЊЕ И ПЕЧАТИ

Члан 2.1

(1) Факултет заступа и представља **декан**.

(2) Декана, у случају одсутности или спречености, замењује један од продекана уз писмено овлашћење.

- (3) Декан може да пренесе одређена овлашћења и на друга лица путем генералних и специјалних пуномоћја.
 (4) Пуномоћја се дају у писаној форми и не могу се преносити на трећа лица.
 (5) Приликом давања пуномоћја декан одређује његов садржај, обим и време трајања.

Члан 2.2

(1) Факултет има пет врста **печата**:

1. Печат кружног облика пречника 32 mm («**државни печат**») са грбом Републике Србије у средини и натписом „Универзитет у Београду – Машински факултет“, који се користи за оверавање јавних исправа.
2. Више нумерисаних печата кружног облика пречника 32 mm («**печат факултета**») са заштићеним знаком (амблемом) Машинског факултета у средини и натписом „Универзитет у Београду – Машински факултет“, који се користи за оверавање веродостојности јавних и осталих исправа и докумената које издаје Факултет, у свакодневном правном промету, као и у кореспонденцији са трећим лицима.
3. Више нумерисаних печата кружног облика пречника 20 mm («**мали печат**»), исте садржине као и печат из тачке 2. овог члана, који се користе за употребу на документима мањег формата.
4. Печат овалног облика 50×20 mm са натписом «**Пословна тајна**», који се, уз потпис декана, користи за означавање докумената који представљају пословну тајну.

(2) Факултет има **штамбиљ** правоугаоног облика 60×35 mm са натписом: у првом реду „Универзитет у Београду“, у другом реду „Машински факултет“, у следећа два реда простором за уписивање архивског броја и датума, и у последњем реду означањем: Краљице Марије 16, 11120 Београд 35.

(3) Печати 1.-4. и шtamбиљ су на српском језику на ћириличном писму, а начин употребе, број, чување и уништавање свих печата и шtamбиља утврђује се *Правилником о печатима, шtamбиљу, заштићеном знаку и факсимилу*.

(4) За исправну употребу и чување печата и шtamбиља одговоран је **секретар Факултета**, односно запослени кога он решењем одреди.

(5) Факултет има **заштићени знак (амблем) и факсимил** чији се облик и начин коришћења утврђује *Правилником о печатима, шtamбиљу, заштићеном знаку и факсимилу*.

3. ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА (регистрација)

Члан 3.1

(1) Факултет је високошколска установа која обавља образовну, научну и истраживачку делатност и регистрован је за следеће законске делатности:

Грана	Група	Подгрупа	Назив и опис делатности
803			Образовање.
	8032		Високо образовање.
		80322	Технички факултети. Остваривање планова и програма високе спреме утврђених образовних одсека. Остваривање посебних облика студија. Остваривање планова и програма за стручни назив специјалисте. Остваривање планова и програма образовања за академски назив магистра наука и докторских студија утврђених образовних одсека. Организовање и остваривање планова и програма сталног стручног образовања, курсева иновација знања, односно усавршавања и научно-истраживачког рада, и одбране докторских дисертација за стицање научног степена доктора наука из научних области за које је Факултет матичан и/или регистрован. Организовање полагања стручних испита.

Грана	Група	Подгрупа	Назив и опис делатности
721	7210	72100	Пружање савета у вези са компјутерском опремом.
731	7310		Истраживање и експериментални развој у прородним наукама и технолошки развој.
731	7310	73102	Истраживање и експериментални развој у техничко-технолошким наукама.
731	7310	73105	Истраживање и експериментални развој у мултидисциплинарним наукама.
731	7310	73109	Истраживање и експериментални развој у непоменути природним наукама. Обављање основних, примењених, развојних и научних истраживања ради унапређења образовног и научно-истраживачког рада у областима производног машинства и примене компјутера, механизације (транспортне, грађевинске и рударске машине), пољопривредног машинства, мотора, моторних и прикључних возила (транспортних, радних и специјалних), ефективности машинских система, термотехнике, термомеханике, термоенергетике, хидроенергетике, железничког машинства, бродоградње, ваздухопловства, војног

машинства, система наоружања и космичке технике, процесне технике, аутоматског управљања, пројектовања фабрика и фабричких постројења, складишних, транспортних и процесних система, индустријског инжењерства, менаџмента, биоинжењерства, биомедицинског инжењерства, нанотехнологија, прехранбеног машинства, примењене механике, примењене механике флуида, теорије механизма и машина, општих машинских конструкција, сагоревања, примењене теорије еластичности, погонских материјала, машинских материјала, трибологије, заваривања, трибологије, машинских елемената и конструкција, примењене математике, физике, електротехнике, аутоматске обраде података, организације рада и заштите животне средине.

Организовање научно-стручних скупова и семинара, сарадња са образовним, научним и другим организацијама у земљи и иностранству.

Обављање наставно образовних и научно-истраживачких делатности ради унапређења науке и сарадње са привредом и другим организацијама у решавања основних, примењених научних и стручних проблема, израда студија, експертиза и других стручних и научних докумената.

Грана	Група	Подгрупа	Назив и опис делатности
741	7415	74150	Холдинг послови.
742	7420		Архитектонске и инжењерске активности и технички савети.
742	7420	74202	Пројектовање грађевинских и других објеката.
742	7420	74203	Инжењеринг. Инжењеринг, вођење пројеката и техничке активности. Пројекти за нискоградњу, хидроградњу и саобраћај. Израда и реализација елабората у вези са електроником, енергетиком, рударством, хемијском индустријом, машинством, систем инжењерингом и сигурносним инжењерингом, израда пројеката који се користе за кондиционирање, расхлађивање, пречишћавање и испитивање загађености ваздуха, пројеката за акустику и друго.

Грана	Група	Подгрупа	Назив и опис делатности
742	7420	74204	Остале архитектонске и инжењерске активности и технички савети. Пројектовање машина и индустријских постројења. Израда, анализа и ревизија пројеката и техничке документације из области машинства и сродних делатности. Израда и комплетирање уникатних машина, апарата, уређаја, алата и других машинских и специјалних производа, као и прототипова и нултих серија, по сопственим пројектима и конструкционим решењима која произилазе из резултата научно-истраживачке или друге наведене делатности Факултета и сарадње са другим организацијама и заједницама.

Грана	Група	Подгрупа	Назив и опис делатности
722	7220	72200	Пружање савета и израда компјутерских програма.
723	7230	72300	Обрада података.
724	7240	72400	Израда базе података.
726	7260	72600	Остале активности у вези са компјутерима.
741	7414	74140	Консалтинг и менаџмент послови.
743	7430	74300	Техничко испитивање и анализа. Испитивање чврстоће и ломљивости. Издавање сертификата за бродове, ваздухоплове, моторе, моторна возила, судове под притиском, машинска енергетска и процесна постројења, средства наоружања и војне опреме, специјална постројења и опрема наменске производње. Услуге, контрола квалитета и квантитета робе за примену заштитних прописа и мера и истраживања ради обогаћивања услова рада и безбедности, издавања атеста, одобрења, уверења, стручних оцена, хомологација, сертификата за оруђа за рад, постројења, уређаја, заштитних направа и унапређења машинских конструкција и материјала у областима истраживања побројаним првом ставу испод Подгрупе 73109. Израда експертиза, контрола и нострификација техничке документације, надзор над извођењем машинских система и извршавање радионичких услуга према добијеној лиценци бр. 351-02-02701/2002-07 од 15.3.2003. године од Министарства урбанизма и грађевина Републике Србије.

Грана	Група	Подгрупа	Назив и опис делатности
741	7411	74112	Остали правни послови – вештачење.
221			Издавачка делатност.
221	2211	22110	Издавање књига, брошура, музичких књига, и других публикација.
221	2213	22130	Издавање часописа и сличних периодичних издања.

Издавање уџбеника, скрипата, саопштења, биографија, зборника и монографија, као и периодичних часописа у образовним и научно-истраживачким подручјима Факултета.

Грана	Група	Подгрупа	Назив и опис делатности
911	9112	91120	Делатност струковних удружења. Делатност научних друштава.
925	9251	92511	Делатност библиотека.
524	5247	52470	Трговина на мало књигама, новинама и писаним материјалом.

Грана	Група	Подгрупа	Назив и опис делатности
553	5530	55300	Ресторани.
	5551	55510	Кантине.

Грана	Група	Подгрупа	Назив и опис делатности
926			Спортске активности.
	9261	92610	Делатност спортских арена и стадиона.

Грана	Група	Подгрупа	Назив и опис делатности
803			Образовање.
	8031		Више образовање.
		80312	Више техничке школе.
			Школовање на вишим школама укључујући и први степен образовања на факултетима.
804	8042	80420	Образовање одраслих и остало образовање на другом месту непоменуто
524	5248	52480	Остала трговина на мало у специјализованим продавницама

4. ОБРАЗОВНА И НАУЧНА ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА (општи принципи)

Члан 4.1

- (1) Образовна делатност врши се остваривањем студијских програма.
- (2) **Студијским програмом** утврђују се: трајање студија, наставни предмети и њихов распоред по годинама студија, семестрима или триместрима, као и број часова предавања и вежби. Такође, утврђују се: циљ и садржај предмета, облици наставе, фонд часова, основна и допунска литература, обавезе студената (графички радови, задаци, пројекти, пројектна и конструкциона документација, лабораторијске вежбе, и сл.) као и начини провере знања студената (колоквијуми, усмени и писмени испит, и сл.).
- (3) **Одлуку** о организовању свих врста студијских програма и курсева доноси **Наставно-научно веће Факултета** на основу документованог предлога матичне Катедре, који, поред студијског програма, садржи и изглед одговарајуће јавне исправе коју би Факултет издао.
- (4) Матичност Факултета за извођење студијског програма утврђује Универзитет. Студијски програми доносе се уз **сагласност Универзитета**.
- (5) Ако се посебни облици студија одржавају ван Факултета, сагласност на локацију и услове даје Наставно-научно веће.
- (6) Факултет може да мења и допуњава студијски програм по поступку за доношење новог студијског програма прописаном *Правилником о наставној делатности*.

Члан 4.2

- (1) На Факултету се **настава изводи на српском језику**.
- (2) Факултет може организовати и изводити студије односно поједине делове студија, као и организовати израду докторске дисертације, на језику националне мањине или на страном језику, под условом да је студијски програм одобрен односно акредитован.
- (3) Лице се може уписати на студијски програм ако познаје језик на којем се изводи настава.
- (4) Студент, уписан на студије на страном језику или језику националне мањине, може прелазити у току студија на студијски програм који се изводи на српском језику, након провере знања српског језика.
- (5) Провера знања језика (српског, страног или националне мањине) врши се на начин који пропише декан.
- (6) Факултет може за студенте са хендикепом организовати и изводити студије, односно поједине делове студија, на гестовном језику.

Члан 4.3

- (1) **Страни држављанин** може уписати студијски програм под истим условима као и домаћи држављанин.
- (2) Страни држављанин плаћа школарину, осим ако међународним споразумом није друкчије одређено.

(3) Страни држављанин може се уписати на студије ако је здравствено осигуран.

Члан 4.4

(1) **Одлуку о броју студената** који се уписују на студијске програме доноси Влада Републике Србије на основу мишљења Сената Универзитета, а на предлог Наставно-научног већа Факултета најкасније до 15. априла за наредну школску годину односно најкасније 15 дана пре објављивања конкурса за упис на студијски програм, уколико тај студијски програм почиње од пролећног семестра.

Члан 4.5

(1) Факултет обавља **научну делатност** као равноправну област своје укупне делатности.

(2) Научни и образовни рад су делови јединствене научно-образовне делатности Факултета.

(3) Научни рад остварује се кроз основна, примењена и развојна истраживања која се обављају у циљу подизања квалитета наставе, научног усавршавања, развоја научног и наставног подмлатка, увођења студената у научни рад, као и стварања материјалних услова за рад и развој Факултета

(4) Научни рад на Факултету обавља се и организује на начин утврђен овим Статутом, у складу са *Законом о научно-истраживачкој делатности*, као и *Правилником о научно-истраживачкој делатности*.

(5) Факултет, самостално или у сарадњи са другим организацијама, обавља основна, примењена и развојна истраживања која су у функцији развоја образовне и научно-истраживачке делатности, као и друге послове који су у функцији његове делатности, у складу са овим Статутом.

(6) Факултет може да оснива иновационе центре, пословно-технолошке инкубаторе и научно-технолошке паркове, у складу са *Законом о иновационој делатности*.

5. СТУДИЈЕ

5.1. Опште одредбе

Члан 5.1

(1) Факултет организује и изводи студије у току школске године, по правилу почиње 1. октобра и траје 12 календарских месеци.

(2) Школска година, има по правилу, 42 радне недеље од чега 30 наставних недеља и 12 недеља за консултације, припрему испита и испите.

(3) Школска година дели се на јесењи и пролећни семестар, од којих сваки има по правилу, 15 наставних недеља и 6 недеља за консултације, припрему испита и испите.

(4) Настава се организује и изводи по семестрима у складу са планом извођења наставе.

Члан 5.2

(1) Студијски програм је скуп обавезних и изборних предмета односно студијских подручја са оквирним садржајем чијим се савладавањем обезбеђују неопходна знања и вештине за стицање дипломе одговарајућег нивоа и врсте студија.

(2) Студијским програмом утврђује се:

1. Назив и циљеви студијског програма
2. Врста студија и исход процеса учења
3. Стручни, академски, односно научни назив
4. Услови за упис на студијски програм
5. Листа обавезних предмета, односно студијских подручја и изборних предмета са оквирним садржајем
6. Начин извођења студија и потребно време за извођење појединих облика студија
7. Бодовна вредност сваког предмета исказана у ЕСПБ
8. Бодовна вредност завршног рада исказана у ЕСПБ
9. Предуслови за упис појединих предмета или групе предмета
10. Начин избора предмета из других студијских програма
11. Услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија
12. Друга питања од значаја за извођење студијског програма

(3) Студијски програм предлаже Наставно-научно веће Факултета у форми коју прописује Сенат Универзитета а коначно га усваја Сенат.

(4) Извођење студијског програма не може започети пре него што га усвоји Сенат.

(5) Сенат одлуком одређује носиоца студијског програма на предлог већа групације.

(6) Универзитет може са другом високошколском установом у републици односно у иностранству организовати и изводити студијски програм за стицање заједничке дипломе (joint degree) или двоструке дипломе.

(7) Студијски програм из претходног става овога члана може да се изводи када га усвоје Сенат и надлежни орган високошколске установе – суорганизатора.

Члан 5.3

(1) Студије се изводе према плану извођења наставе, који у складу са општим актом који доноси Сенат, усваја Наставно-научно веће Факултета.

(2) Планом извођења наставе утврђују се:

1. Наставници и сарадници који ће изводити наставу према студијском програму
2. Места извођења наставе
3. Почетак и завршетак, као и временски распоред извођења наставе
4. Облици (предавања, семинари, вежбе, консултације, теренски рад, провера знања и др.)
5. Начин полагања испита, испитни рокови и мерила испитивања
6. Попис литературе за студије и полагање испита
7. Могућност извођења наставе на страном језику
8. Могућност извођења наставе на даљину
9. Остале важне чињенице за уредно извођење наставе

(3) Препоручена литература за поједини испит мора бити усклађена са обимом студијског програма на начин утврђен студијским програмом.

(4) План извођења наставе се објављује пре почетка наставе у семестру и доступан је јавности.

(5) План извођења наставе обавезно се објављује на интернет страницама Факултета.

(6) У оправданим разлозима промена плана извођења наставе може се обавити и током школске године.

(7) Промена плана извођења наставе мора бити доступна јавности и објављује се на интернет страницама Факултета.

Члан 5.4

(1) Сваки предмет из студијског програма исказује се бројем ЕСПБ бодова, а обим студија изражава се збиром ЕСПБ бодова.

(2) Збир од 60 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у обиму 40 -часовне радне недеље током једне школске године.

(3) Укупно ангажовање студента састоји се од:

1. Активне наставе (предавања, вежбе, практикуми, семинари, практична настава, теренска настава, менторска настава, консултације, презентације, пројекти и сл.)
2. Самосталног рада
3. Колоквијума
4. Испита
5. Израде завршног рада
6. Добровољног рада у локалној заједници, организованог од стране Универзитета, односно Факултета на пројектима од значаја за локалну заједницу (хуманитарна активност, подршка хендикепираним лицима и сл.)
7. Других облика ангажовања, у складу са општим актом Факултета (стручна пракса и сл.)

(4) Условне, начин организовања и вредновање добровољног рада из тачке 6. претходног става овог члана уређује Наставно-научно веће Факултета.

(5) Укупан број часова активне наставе не може бити мањи од 600 часова у току школске године, нити већи од 900.

(6) Изузетно, укупан број часова активне наставе може бити већи од максимума из претходног става овога члана када је студијским програмом предвиђен повећан број часова практичне и теренске наставе.

(7) Предмети из става 1. овога члана по правилу су једносеместрални, тако да збир од 30 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у обиму 40-часовне радне недеље током једног семестра.

(8) Изузетно, настава се може организовати и у другим временским целинама (триместри, блокови, модули и сл.) чије се појединачно трајање утврђује студијским програмом Факултета, при чему њено укупно годишње трајање износи 30 наставних недеља и 12 недеља за консултације, припрему испита и испите.

Члан 5.5

(1) Факултет може организовати студијски програм путем студирања на даљину, у складу са дозволом за рад.

(2) Ближи услови и начин остваривања студијског програма на даљину уређује се општим актом Факултета.

(3) Испит код студирања на даљину полаже се у седишту високошколске установе, односно у објектима наведеним у дозволи за рад.

5.2. Испити

Члан 5.6

(1) Испитни рокови зову се: јануарски, априлски, јунски, септембарски и октобарски, а организују се у складу са годишњим календаром испита Факултета.

(2) Накнадни испитни рок организује се, по правилу пре почетка наредне школске године.

(3) Календар испита објављује се почетком сваке школске године и саставни је део плана извођења наставе.

(4) На испит може изаћи студент који је задовољио све прописане предиспитне обавезе утврђене планом извођења наставе у складу са Статутом (актом) Факултета.

(5) Испити могу бити теоријски и практични, а полажу се у складу са студијским програмом, само у писменом облику, само усмено или писмено и усмено.

(6) Испити су јавни и студент има право, ако положи усмено, да захтева присуство јавности.

(7) Начин полагања испита, време и распоред њиховог одржавања, одлагање испита, одустајање од испита, начин вођења евиденције, као и друга питања у вези полагања испита и оцењивања на испиту ближе се уређују општим актом Факултета у складу са Законом и овим Статутом .

Члан 5.7

(1) Испит из истог предмета може се полагати највише три пута у току једне школске године.

(2) Изузетно, студент коме је преостало један неположени испит из студијског програма уписане године има право да тај испит полаже у накнадном испитном року до почетка наредне школске године.

(3) На лични захтев, студент може испит из претходног става овога члана полагати пред испитном комисијом.

(4) Студент који не положи испит из обавезног предмета до почетка наредне школске године, уписује исти предмет.

(5) Студент који не положи изборни предмет може поново уписати исти или се определити за други изборни предмет.

Члан 5.8

(1) Рад студента у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се у поенима.

(2) Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, студент може остварити 100 поена.

(3) Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту.

(4) Од укупног броја поена најмање 30 а највише 70 поена мора бити предвиђено за активности и провере знања у току семестра (предиспитне обавезе).

(5) Успех студената изражава се оценама:

10 – одличан-изузетан

9 – одличан

8 – врло добар

7 – добар

6 – довољан

5 – није положио

(6) Факултет је дужан да води трајну евиденцију о положеним испитима.

(7) У евиденцију и индекс студента уносе се прелазне оцене, а оцена 5 (није положио) уписује се само у евиденцију.

(8) Успех студената на испиту може се изразити и на нумерички начин, и то:

A + = 10

A = 9

B = 8

C = 7

D = 6

F = 5

(9) Оцена на испиту се формира збиром пондерисаног броја поена остварених у свим облицима наставних обавеза.

(10) Позитивна оцена се, по правилу стиче уколико су све наставне обавезе оцењене позитивно.

(11) Ближи услови и начин оцењивања утврђују се општим актом Факултета.

Члан 5.9

- (1) Студент има право приговора на оцену добијену на испиту ако сматра да испит није обављен у складу са Законом и општим актом Факултета, у року од 36 часова од добијања оцене.
- (2) Сенат Универзитета доноси општи акт којим се ближе уређује начин остваривања права на приговор из става 1. овога члана.
- (3) Надлежни орган Факултета у року од 24 часа од добијања приговора, у складу са одредбама општег акта Сената Универзитета разматра приговор и доноси одлуку по приговору.
- (4) Уколико се усвоји приговор студента, студент поново полаже испит у року од три дана од дана пријема одлуке из става 3. овога члана.

Члан 5.10

- (1) На Факултету се изводе академске и струковне студије, на основу одобрених, односно акредитованих студијских програма за стицање високог образовања.
- (2) Академски студијски програм оспособљава студенте за развој и примену научних и стручних достигнућа.
- (3) Струковни студијски програм оспособљава студенте за примену знања и вештина потребних за укључивање у радни процес.
- (4) Академске студије организују се и изводе као:
 1. Основне академске студије, које трају три до четири године и чијим се завршетком стиче од 180 до 240 ЕСПБ бодова;
 2. Дипломске академске студије (мастер) које трају једну до две године и чијим се завршетком стиче од 60 до 120 ЕСПБ бодова;
 3. Специјалистичке академске студије које трају најмање годину дана и чијим се завршетком стиче најмање 60 ЕСПБ бодова;
 4. Докторске академске студије које трају најмање три године и чијим се завршетком стиче 180 ЕСПБ бодова.
- (5) Одређени академски студијски програми могу се организовати интегрисано у оквиру основних и дипломских студија, тако да се њиховим завршетком стиче 300 ЕСПБ бодова.
- (6) Струковне студије организују се изводе као:
 1. Основне струковне студије које трају три године и чијим се завршетком стиче 180 ЕСПБ бодова;
 2. Специјалистичке струковне студије које трају најмање годину дана и чијим се завршетком стиче најмање 60 ЕСПБ бодова.

Члан 5.11

- (1) Студент се сваке школске године при упису семестра, односно других временских целина (триместри, блокови, модули и сл.) опредељује за предмете из студијског програма, при чему може уписати само оне предмете за које је стекао предуслов по студијском програму.
- (2) Студијски програм може се заснивати на упису семестара.
- (3) У циљу бржег завршавања студија и ширег образовања, посебно успешним студентима може се омогућити упис и више од 60 ЕСПБ бодова, али не више од 90.
- (4) Студент стиче право на упис на вишу годину студија под условима предвиђеним овим Статутом, када, у складу са студијским програмом, стекне могућност да упише предмете у вредности од најмање 37 ЕСПБ бодова, предвиђене студијским програмом за наредну годину студија.
- (5) Студент који није испунио обавезе из претходног става овога члана може наставити студије тако да поново упише студијске обавезе које није испунио у претходној години, под условима и на начин који утврђује Наставно-научно веће Факултета.
- (6) Правила студија ближе се одређују општим актом Факултета.

5.3. Завршни рад и дисертација

Члан 5.12

- (1) Основне и специјалистичке студије се завршавају полагањем свих предвиђених испита и испуњавањем студијских обавеза, а, уколико су предвиђени студијским програмом и израдом завршног рада или полагањем завршног испита.
- (2) Дипломске академске студије, завршавају се полагањем свих предвиђених испита и испуњавањем осталих студијских обавеза, израдом завршног рада и његовом јавном одбраном, у складу са студијским програмом.
- (3) Докторске студије завршавају се полагањем свих предвиђених испита, те израдом и јавном одбраном докторске дисертације.

(4) Лица која су стекла академски назив магистра наука према прописима који су важили до дана ступања на снагу закона о високом образовању, могу до 9. септембра 2012. године стећи академски назив доктора наука одбраном докторске дисертације према прописима који су важили до ступања на снагу тога Закона.

(5) Број бодова којим се исказује завршни рад, односно завршни део студијског програма, улази у укупан број бодова потребних за завршетак студија.

(6) Општим актом Факултета ближе се уређује полагање завршног, односно дипломског испита, поступак пријаве, оцене и одбране докторске дисертације.

Члан 5.13

(1) Завршетком студија студент стиче одговарајући стручник академски односно научни назив, као и друга права у складу са Законом.

(2) Студент који заврши основне академске студије остваривши најмање 240 ЕСПБ бодова стиче стручни назив «дипломирани» са називом звања првог степена академских студија из одговарајуће области (на енглеском језику: bachelor with honours).

(3) Студент који заврши основне академске студије остваривши најмање 180 ЕСПБ бодова стиче стручни назив са назнаком звања првог степена академских студија из одговарајуће области (на енглеском језику: bachelor).

(4) Студент који заврши дипломске академске студије стиче академски назив «дипломирани» са назнаком звања другог степена академских студија из одговарајуће области – master.

(5) Студент који заврши специјалистичке академске студије стиче стручни назив «специјалиста» са назнаком звања другог степена академских студија из одговарајуће области.

(6) Студент који заврши докторске академске студије трећег степена стиче научни назив «доктор наука» са назнаком области – Ph.D., Dr.Sci., односно Dr.-Ing..

(7) Студент који заврши основне струковне студије стиче стручни назив са назнаком звања првог степена струковних студија из одговарајуће области – bachelor appl.

(8) Студент који заврши специјалистичке струковне студије стиче стручни назив «специјалиста» са назнаком звања другог степена струковних студија из одговарајуће области – professional master.

Члан 5.14

(1) Универзитет издаје диплому студенту који је завршио студије, којом се потврђује завршетак студија.

(2) Уз диплому се издаје и додатак дипломе.

(3) На захтев студента Универзитет издаје уверење о савладаном делу студијског програма које садржи податке о нивоу, природи и садржају студија, као и о постигнутим резултетима.

(4) Сенат ближе уређује садржај и облик уверења из става 3. овога члана.

(5) Право издавања уверења из става 3. овога члана ректор може пренети на Факултет.

(6) Диплома, додатак дипломи и уверење о савладаном делу студијског програма јесу јавне исправе.

(7) Диплому и додатак дипломи потписују ректор и декан Факултета.

(8) Уколико Факултет заједнички изводи студије са једном или више високошколских установа, издају се заједничка диплома и додатак дипломи које потписују ректор и декани високошколских установа које изводе студијски програм за стицање заједничких диплома.

Члан 5.15

(1) Факултет је дужан да студенте са посебним потребама равноправно укључи у све наставно-научне процесе.

(2) Начини остваривања права на високо образовање без обзира на постојање сензорног или моторног хендикепа, у складу са законом утврђују се општим актом Факултета.

6. СТУДЕНТИ

Члан 6.1

(1) Студент је физичко лице уписано на студије на Факултету.

(2) Студент се уписује на студијски програм који се изводи на Факултету.

(3) Студент се уписује у статусу студента који се финансира из буџета (буџетски студент) или студента који се сам финансира (у даљем тексту: самофинансирајући студент).

(4) Својство студента доказује се индексом.

Члан 6.2

- (1) Гостујући студент је студент другог факултета или универзитета који уписује делове студијског програма на Факултету у складу са Уговором између Факултета и другог факултета или универзитета о признавању ЕСПБ бодова.
- (2) Својство гостујућег студента траје најдуже једну школску годину (два семестра, односно три триместра).
- (3) Права и обавезе гостујућег студента, начин покривања трошкова његовог студирања и друга питања везана за својство гостујућег студента уређују се уговором из става 1. овога члана.
- (4) Похађање наставе и положени испити гостујућег студента доказују се индексом, односно одговарајућом потврдом.

Члан 6.3

- (1) Студент може остварити део студијског програма на другом факултету у складу са уговором између два факултета о признавању ЕСПБ бодова.
- (2) Део студијског програма који студент из става 1. овог члана остварује на другом факултету односно другом универзитету, не може бити краћи од једног семестра, одн. триместра, нити дужи од два семестра, одн. три триместра.
- (3) Део студијског програма који студент из става 1. овога члана остварује на другом факултету може обухватити један или више предмета.
- (4) Права и обавезе студента, начин покривања трошкова његовог студирања и друга питања у вези са остваривањем дела студијског програма на другом факултету односно универзитету уређују се уговором из става 1. овога члана.
- (5) Похађање наставе и положени испити студента из става 1. овога члана доказују се индексом, односно одговарајућом потврдом.

Члан 6.4

- (1) Статус буџетског студента има студент који је:
 1. Уписан на студије првог односно другог степена, рангиран на конкурс за упис као такав, у школској години на којој је уписан по конкурс;
 2. У статусу буџетског студента, у току школске године, у оквиру уписаног студијског програма и у оквиру одобреног броја места из буџета по положеним испитима стекао најмање 60 ЕСПБ бодова – у наредној школској години;
- (2) Буџетски студент може у томе статусу имати уписан само један одобрен, односно акредитован студијски програм на истом нивоу студија.
- (3) Буџетски студент који у току школске године оствари мање од 60 ЕСПБ бодова може наставити студије у статусу самофинансирајућег студента.

Члан 6.5

- (1) Статус самофинансирајућег студента има студент:
 1. Уписан на студије првог односно другог степена, рангиран на конкурс за упис као такав, у школској години за који је уписа н по конкурс;
 2. Уписан у другу, односно било коју наредну годину, који је у претходној школској години, као самофинансирајући студент, остварио најмање 37 ЕСПБ бодова из предмета за које се определио у складу са студијским програмом односно буџетски студент који је остварио најмање 37, а мање од 60 ЕСПБ бодова.
- (2) Самофинансирајући студент који у току школске године оствари 60 ЕСПБ бодова из текуће године студијског програма може у наредној школској години стећи статус буџетског студента, ако се рангира у оквиру укупног броја буџетских студената, на начин и по поступку утврђеним општим актом Факултета.
- (3) Студент који није остварио 37 ЕСПБ бодова поново уписује исту годину студијског програма.

6.1. Упис студената

Члан 6.6

- (1) У прву годину основних студија може да се упише лице које има средње образовање у четворогодишњем трајању и које положи **пријемни испит**.

Члан 6.7

- (1) Упис у прву годину основних студија на Факултету спроводи се на основу конкурса.

(2) Конкурс из става 1. овог члана садржи: број студената који се могу уписати на прву годину основних студија на Факултету, услове за упис студената; мерила за утврђивање редоследа кандидата; начин и време полагања квалификационог и пријемног испита, рок за упис примљених кандидата и висину школарине коју плаћају студенти чије се образовање не финансира из буџета.

(3) Универзитет објављује конкурс за пријем у прву годину основних студија у коме се објављују датум и време одржавања пријемног испита, као и други услови за учешће на конкурс.

Члан 6.8

(1) Конкурсни поступак спроводи **Комисија за упис** коју образује декан.

(2) Комисија за упис, након спроведеног конкурса, објављује ранг листу кандидата на којој је назначено који су кандидати примљени.

Члан 6.9

(1) Кандидат који је као ученик средње школе показао изузетан успех (освојио једно од прва три места) на републичком такмичењу у знању које организује Министарство просвете и спорта, односно међународном такмичењу, не полаже пријемни испит.

(2) Кандидату из става 1. овог члана вреднује се пријемни испит, односно део тог испита максималним бројем бодова.

(3) Редослед кандидата за упис у прву годину основних студија утврђује се на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутих на пријемном испиту.

Члан 6.10

(1) На прву годину основних студија може се без пријемног испита уписати и:

1. Лице које има стечено високо образовање на академским студијама првог степена;
2. Студент друге године основних студија другог факултета који је положио све испите прве године, односно остварио најмање 60 ЕСПБ бодова на студијском програму на другом Факултету, под условима које прописује факултет;
3. Лице коме је престао статус студента због исписивања са студија, ако је претходно положило све прописане испите на првој години студија, односно ако је остварило 60 ЕСПБ бодова под условима које прописује факултет.

(2) На вишу годину студија може се уписати студент другог факултета, који је стекао право на упис наредне године студија на факултету са којег прелази и који је, на основу признавања положених испита са факултета са којег долази, у могућности да упише предмете наредне године студија на факултету на који прелази у вредности од најмање 37 ЕСПБ бодова.

(3) Лице из става 1. и 2. овога члана може се уписати само као самофинансирајући студент и не убраја се у одобрени број студената за одобрени студијски програм.

(4) Наставно-научно веће Факултета одлучује о признавању положених испита.

(5) Студент другог факултета не може се уписати на овај Факултет уколико му је до окончања студијског програма на Факултету на коме је уписан остало 60 или мање ЕСПБ бодова.

Члан 6.11

(1) У прву годину дипломских академских студија (мастер) може се уписати лице које је завршило основне академске студије, остваривши:

1. Најмање 180 ЕСПБ бодова – ако дипломске академске студије имају 120 ЕСПБ бодова;
2. Најмање 240 ЕСПБ бодова - ако дипломске академске студије имају 60 ЕСПБ бодова

(2) Студијским програмом дипломских академских студија предвиђају се основне академске студије из става 1. овог члана.

(3) Редослед кандидата за упис у прву годину дипломских академских студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним студијама.

(4) Општим актом Факултета могу се прописати и друга мерила за упис и за утврђивање редоследа кандидата.

Члан 6.12

(1) У прву годину специјалистичких академских студија, може се уписати лице:

1. Које је завршило дипломске академске студије остваривши најмање 300 ЕСПБ бодова;
2. Које је завршило основне академске студије остваривши најмање 240 ЕСПБ бодова;
3. Студијским програмом специјалистичких академских студија предвиђају се дипломске, односно основне академске студије из става 1. овога члана.

(2) Редослед кандидата за упис у прву годину специјалистичких академских студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним и дипломским академским студијама.

(3) Општим актом Факултета могу се прописати и друга мерила за утврђивање редоследа кандидата за упис у прву годину специјалистичких академских студија.

Члан 6.13

(1) У прву годину специјалистичких струковних студија може се уписати лице које је завршило основне струковне студије или основне академске студије, остваривши најмање 180 ЕСПБ бодова.

(2) Студијским програмом специјалистичких струковних студија предвиђају се основне студије из става 1. овога члана.

(3) Редослед кандидата за упис у прву годину специјалистичких струковних студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним студијама.

(4) Општим актом Факултета могу се прописати и друга мерила за утврђивање редоследа кандидата за упис у прву годину специјалистичких струковних студија.

(5) У прву годину докторских студија може се уписати лице које има:

1. Завршене дипломске академске студије са најмање 300 ЕСПБ бодова и општом просечном оценом од најмање 8 (осам) на основним академских и дипломским академским студијама; или
2. Завршене дипломске академске студије са најмање 300 ЕСПБ бодова и остварене научне радове на начин уређен општим актом Факултета, или
3. Академски степен магистра наука, ако не пријави докторску дисертацију у складу са одредбом члана 128. Закона о високом образовању

(6) Ближи услови за упис на докторске студије уређују се општим актом Факултета, у складу са општим актом који доноси Сенат Универзитета.

(7) Студијским програмом докторских студија предвиђају се дипломске академске студије, односно научно подручје из којег стечен академски степен магистра наука из става 1. овога члана.

(8) Општим актом Факултета може се предвидети да се део студијског програма специјалистичких академских студија признаје за део студијског програма докторских студија.

(9) Редослед кандидата за упис у прву годину докторских студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним и дипломским академским студијама и остварених научних резултата, на начин предвиђен општим актом Факултета.

7. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ СТУДЕНАТА

Члан 7.1

(1) Студент има право:

1. На упис, квалитетно школовање и објективно оцењивање;
2. На благовремено и тачно информисање о свим питањима која се односе на студије;
3. На активно учествовање у доношењу одлука, у складу са Законом и Статутом;
4. На самоорганизовање и изражавање сопственог мишљења;
5. На повластице које произилазе из статуса студента;
6. На подједнако квалитетне услове студија за све студенте;
7. На образовање на језику националне мањине, у складу са Законом и Статутом;
8. На различитост и заштиту од дискриминације;
9. Да бира и да буде биран у студентски парламент и друге органе факултета на којем студира и Универзитета

(2) Студент је дужан да:

1. Испуњава наставне и предиспитне обавезе;
2. Поштује опште акте Универзитета и Факултета;
3. Поштује права запослених и других студената на Факултету и Универзитету;
4. Учествује у доношењу одлука у складу са Законом и Статутом

(3) Студент има право на жалбу надлежном органу Факултета уколико Факултет прекрши неку од обавеза из става 1. овог члана.

Члан 7.2

(1) Студенту се на његов захтев одобрава мировање права и обавеза у случају:

1. Теже болести;
2. Упућивање на стручну праксу у трајању од најмање шест месеци;
3. Одслужења и дослужења војног рока;
4. Неге властитог детета до годину дана живота;

5. Одржавања трудноће;
 6. Припрема за олимпијске игре, светско или европско првенство – када има статус врхунског спортисте;
 7. у другим случајевима предвиђеним општим актом Факултета;
- (2) Студент који је био спречен да полаже испит због болести или одсуства због стручног усавршавања у трајању од најмање три месеца, може полагаати испит у првом наредном року, у складу са општем актом Факултета.

Члан 7.3

- (1) Статус студента престаје ако студент не заврши студије у року од:
1. Две школске године – ако студијски програм траје једну школску годину;
 2. Четири школске године – ако студијски програм траје две школске године;
 3. Шест школских година - ако студијски програм траје три школске године;
 4. Осам школских година - ако студијски програм траје четири школске године;
 5. Десет школских година – ако студијски програм траје пет школских година;
- (2) Ако је студијски програм започео у пролећном семестру рок из става 1. овог члана сходно се рачуна од почетка тога семестра.
- (3) У рок из ставова 1. и 2 овога члана не рачуна се време мировања права и обавеза, одобреног студенту у складу са Статутом.
- (4) Студенту се на лични захтев поднет пре истека рока из ставова 1. и 2. овога члана, може продужити рок за завршетак студија за један семестар:
1. Ако је у току студија испуњавао услове за одобравање мировања права и обавеза, а то право није користио, односно није га искористио у трајању које му је с обзиром на околности, могло бити одобрено;
 2. Ако му на дан истека рока из ставова 1. и 2 овога члана остаје неостварених највише 15 ЕСПБ бодова потребних за завршетак студија;
 3. Ако је у току трајања студија започео и завршио други одобрени, односно акредитовани студијски Програм на истом или на вишем степену, на Факултету или на другом акредитованом Факултету или Универзитету, у земљи или иностранству;
- (5) Престанак статуса студента због неблагоприятног завршетка студија констатује декан решењем са дејством од првог наредног дана по истеку рока из ставова 1., 2. и 4. овога члана.
- (6) Статус студента престаје и у случају:
1. Завршетка студија;
 2. Исписивања са студије;
 3. Неуписивања школске године;
 4. Изрицање дисциплинске мере исклучења са студија.

8. ОБРАЗОВАЊЕ ТОКОМ ЧИТАВОГ ЖИВОТА

Члан 8.1

- (1) Факултет може самостално или у сарадњи са другим високошколским установама реализовати програме образовања током читавог живота (у даљем тексту: програми сталног усавршавања) ван оквира студијских програма за који има дозволу за рад.
- (2) Програме сталног усавршавања утврђује Наставно-научно веће Факултета.
- (3) Програми сталног усавршавања се реализују путем курсева, семинара, радионица, стручних и научних саветовања и других облика усавршавања, на којима се полазници упознају са појединим областима струке и науке ради проширивања и продубљивања стечног знања и успешног рада у пракси.
- (4) Услови, начин и поступак реализације програма сталног усавршавања уређује се општим актом који на предлог декана доноси Наставно-научно веће Факултета.

Члан 8.2

- (1) Полазници програма сталног усавршавања могу бити лица са претходно стеченим најмање средњим образовањем.
- (2) Лице уписано на програм из става 1. овога члана нема статус студента у смислу овога Статута.
- (3) Лицу које савлада програм сталног усавршавања Факултет издаје уверење на обрасцу који прописује Наставно-научно веће Факултета.

9. НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Члан 9.1

(1) На Факултету се обавља научноистраживачки рад у циљу развоја науке и стваралаштва, унапређивања делатности високог образовања, односно унапређивања квалитета наставе, усавршавања научног подмлатка, увођења студената у научноистраживачки рад, као и стварање материјалних услова за рад и развој Факултета.

(2) На Факултету се организује и обавља научноистраживачки рад кроз основна, примењена и развојна истраживања, у складу са законом.

Члан 9.2

(1) Научноистраживачки рад је основно право и обавеза наставника, сарадника и истраживача Факултета, утврђеног овим Статутом и општим актима Факултета.

(2) Научноистраживачки рад наставника, сарадника и истраживача на Факултету остварује се:

1. Преузимањем уговорних обавеза и ангажманом на научноистраживачким пројектима, експертизама и сл.
2. Индивидуалним истраживањима и стваралаштва.

(3) Наставно-научно веће Факултета доноси општи акт којим се уређују услови и начин уговарања научноистраживачких пројеката, експертиза и сл.

(4) Наставници, сарадници и истраживачи Факултета не смеју деловати супротно остварењу основних задатака Факултета и Универзитета, нити смеју употребљавати обележја Факултета или Универзитета у комерцијалне сврхе.

(5) У свом научноистраживачком раду на Факултету, наставници, сарадници и истраживачи Факултета уживају заштиту интелектуалне својине према највишим стандардима и имају сва права која произилазе из тог рада, у складу са Законом.

(6) Факултет је дужан да поштује права интелектуалне својине трећих лица.

(7) Факултет може, у складу са законом, стећи статус центра изузетних вредности ако је у периоду од пет година остварио врхунске и међународно признате научне и стручне резултате у одређеној научној дисциплини и на основу тога има развијену међународну, научно, техничку и технолошку сарадњу.

10. ОРГАНИЗАЦИЈА ФАКУЛТЕТА

Члан 10.1

(1) Организација Факултета поставља се ради успешног обављања укупних активности у образовању, науци и истраживању, као и активности са образовно-пословним окружењем.

(2) Организација Факултета је унутрашња и спољашња.

(3) **Унутрашња** организација Факултета дефинише хијерархијски, пословни и комуникацијски однос организационих јединица Факултета.

(4) **Спољашња** организација Факултета дефинише пословни и комуникацијски однос са образовно-пословним окружењем Факултета.

10.1. Унутрашња организација

Члан 10.2

(1) Организационе јединице које изводе наставно-образовну и научно-истраживачку делатност су **КАТЕДРЕ Машинског факултета**, и то:

1. Катедра за производно машинство
2. Катедра за механизацију
3. Катедра за пољопривредно машинство
4. Катедра за индустријско инжењерство
5. Катедра за механику
6. Катедра за теорију механизма и машина
7. Катедра за термотехнику
8. Катедра за термоенергетику
9. Катедра за процесну технику
10. Катедра за термомеханику
11. Катедра за хидрауличне машине и енергетске системе
12. Катедра за математику

13. Катедра за аутоматско управљање
14. Катедра за физику и електротехнику
15. Катедра за механику флуида
16. Катедра за ваздухопловство
17. Катедра за системе наоружања
18. Катедра за бродоградњу
19. Катедра за моторе
20. Катедра за моторна возила
21. Катедра за железничко машинство
22. Катедра за опште машинске конструкције
23. Катедра за технологију материјала
24. Катедра за отпорност конструкција

Члан 10.3

(1) Катедре могу да формирају **ЦЕНТРЕ катедара** као организационе јединице за научно-истраживачку и стручну делатност.

(2) Тако формирани Центри удружују се у **ИНСТУТУТ МАШИНСКОГ ФАКУЛТЕТА**, који може бити део Научно-технолошког парка техничких факултета Универзитета у Београду.

(3) Центри које су формирале катедре Факултета су:

1. Центар за нове технологије
2. Центар за механизацију
3. Центар за пољопривредно машинство
4. Центар за индустријско инжењерство и менаџмент
5. Центар за примењену механику и отпорност конструкција
6. Центар за механику машина
7. Центар за термотехнику
8. Центар за термоенергетику
9. Центар за процесну технику и заштиту животне средине
10. Центар за теоријску и примењену термомеханику и сагоревање
11. Центар за хидрауличне машине и енергетске системе
12. Центар за примењену математику и информатику
13. Центар за аутоматско управљање
14. Центар за физику и електротехнику
15. Центар за примењену механику флуида
16. Центар за ваздухопловство
17. Центар за системе наоружања
18. Центар за железничко машинство и бродоградњу
19. Центар за моторе
20. Центар за моторна возила
21. Центар за опште машинске конструкције
22. Центар за материјале, трибологију и сагоревање

Члан 10.4

(1) Катедре Факултета и Центри катедара из претходна два члана овог Статута могу да формирају своје организационе јединице као што су одељења, кабинети и лабораторије. Тако постоје :

1. **Катедра за производно машинство и Центар за нове технологије :**
 - 1.1. Лабораторија за структурну анализу и испитивање,
 - 1.2. Лабораторија за аутоматизацију производних процеса,
 - 1.3. Лабораторија за информациону интеграцију технологија и система,
 - 1.4. Лабораторија за CAD/CAM,
 - 1.5. Лабораторија за флексибилне технолошке системе, обрадне процесе и алате,
 - 1.6. Лабораторија за индустријску роботiku и вештачку интелигенцију,
 - 1.7. Лабораторија за производну метрологију и квалитет,
 - 1.8. Лабораторија за обрадне системе.
2. **Катедра за механизацију и Центар за механизацију :**
 - 2.1. Лабораторија за транспортне машине,
 - 2.2. Лабораторија за грађевинске и рударске машине,

- 2.3. Лабораторија за испитивање лифтова и опреме и уређаја лифтова на електрични и хидраулични погон,
 - 2.4. Лабораторија за фабричка постројења,
 - 2.5. Одељење за пројектовање и конструисање транспортних, грађевинских и рударских система, машина, уређаја и опреме,
 - 2.6. Одељење за пројектовање фабрика и фабричких постројења, транспортних и складишних система.
- 3. Катедра за пољопривредно машинство и
Центар за пољопривредно машинство :**
- 3.1. Лабораторија за пољопривредне машине, постројења и опрему,
 - 3.2. Лабораторија за погонске, прикључне, и самоходне пољопривредне машине,
 - 3.3. Лабораторија за процесе, постројења, објекте и обновљиве изворе енергије,
 - 3.4. Лабораторија за дијагностику, испитивање, експлоатацију и одржавање пољопривредних машина, постројења и опреме,
 - 3.5. Одељење за пројектовање пољопривредних машина и постројења.
- 4. Катедра за индустријско инжењерство и
Центар за индустријско инжењерство и менаџмент :**
- 4.1. Лабораторија за ергономију,
 - 4.2. Лабораторија за теротехнологију,
 - 4.3. Лабораторија за пословне информационе системе,
 - 4.4. Лабораторија за стране језике,
 - 4.5. Кабинет за стране језике,
 - 4.6. Кабинет за менаџмент и економију.
- 5. Катедра за механику,
Катедра за отпорност конструкција и
Центар за примењену механику и отпорност конструкција :**
- 5.1. Лабораторија за примењену механику,
 - 5.2. Лабораторија за анализу напона и деформација,
 - 5.3. Одељење за прорачун конструкција.
- 6. Катедра за теорију механизма и машина и
Центар за механику машина :**
- 6.1. Лабораторија за пројектовање механизма,
 - 6.2. Лабораторија за динамику машина,
 - 6.3. Лабораторија за инжењерску графику,
 - 6.4. Одељење за пројектовање и аутоматизацију прехрамбене опреме,
 - 6.5. Лабораторија за мехатронику.
- 7. Катедра за термотехнику и
Центар за термотехнику :**
- 7.1. Одељење за котлове,
 - 7.2. Одељење за расхладне уређаје,
 - 7.3. Лабораторија за расхладне уређаје и топлотне пумпе,
 - 7.4. Одељење за грејање и климатизацију,
 - 7.5. Лабораторија за грејање и климатизацију.
- 8. Катедра за термоенергетику и
Центар за термоенергетику :**
- 8.1. Одељење за нуклеарне реакторе и генераторе паре,
 - 8.2. Одељење за рационално газдовање енергијом,
 - 8.3. Лабораторија за термоенергетска постројења,
 - 8.4. Лабораторија за топлотне турбомашине,
 - 8.5. Лабораторија за парне и гасне турбине,
 - 8.6. Лабораторија за нуклеарне електране.
- 9. Катедра за процесну технику и
Центар за процесну технику и заштиту животне средине :**
- 9.1. Лабораторија за процесну технику
 - 9.2. Одељење за механичке и хидромеханичке процесе и опрему,
 - 9.3. Одељење за топлотне и дифузионе операције и апарате,
 - 9.4. Одељење за сушаре,

- 9.5. Одељење за индустријску енергетику и високотемпературске процесе,
 - 9.6. Одељење за процесе и опрему заштите животне и радне средине,
 - 9.7. Одељење за посуде под притиском, арматуру, ценоводе и опрему,
 - 9.8. Одељење за биотехнолошке и хемијске процесе и опрему.
 - 9.9. Лабораторија за противпожарну технику
- 10. Катедра за термомеханику и
Центар за теоријску и примењену термомеханику и сагоревање :**
- 10.1. Лабораторија за термодинамику,
 - 10.2. Лабораторија за преношење топлоте и супстанције,
 - 10.3. Лабораторија за хигрометрију.
- 11. Катедра за хидрауличне машине и енергетске системе и
Центар за хидрауличне машине и енергетске системе :**
- 11.1. Лабораторија за хидрауличне машине, опрему и струјно-техничка мерења,
 - 11.2. Лабораторијско одељење за хидрауличне машине и опрему,
 - 11.2.1. Лабораторија за пумпе, хидрауличне турбине и преноснике,
 - 11.2.2. Лабораторија за гасну технику, компресоре и вентилаторе,
 - 11.2.3. Лабораторија за струјно-техничка мерења и моделска испитивања,
 - 11.2.4. Лабораторија за хидромашинску опрему,
 - 11.3. Одељење за нумеричке симулације хидрауличких машина и енергетских система,
 - 11.4. Одељење за развој и пројектовање хидрауличких машина и енергетских система.
- 12. Катедра за математику и
Центар за примењену математику и информатику :**
- 12.1. Кабинет за примењену математику,
 - 12.2. Лабораторија за рачунарство и информатику.
- 13. Катедра за аутоматско управљање и
Центар за аутоматско управљање :**
- 13.1. Завод за аутоматско управљање,
 - 13.2. Лабораторија за анализу и синтезу САУ,
 - 13.3. Лабораторија за динамику, математичко моделирање, симулацију и идентификацију објеката и процеса,
 - 13.4. Лабораторија за дискретне дигиталне САУ, процесне рачунаре и аутоматизацију,
 - 13.5. Лабораторија за управљачке системе,
 - 13.6. Лабораторија за аутоматско управљање,
 - 13.7. Лабораторија за адаптивне и вештачки интелигентне системе аутоматског управљања,
 - 13.8. Лабораторија за посебне системе аутоматског управљања,
 - 13.9. Одељење за велике системе аутоматског управљања,
 - 13.10. Лабораторија за биоаутоматику и молекуларне системе.
- 14. Катедра за физику и електротехнику и
Центар за физику и електротехнику :**
- 14.1. Завод за физику (заједничке лабораторије са техничким факултетима),
 - 14.2. Лабораторија за електрична мерења,
 - 14.3. Лабораторија за електронику и електронска мерења.
- 15. Катедра за механику флуида и
Центар за примењену механику флуида :**
- 15.1. Лабораторија за механику флуида,
 - 15.2. Лабораторија за хидраулику и пнеуматику,
 - 15.3. Лабораторија за хидраулични и пнеуматски транспорт.
- 16. Катедра за ваздухопловство и
Центар за ваздухопловство :**
- 16.1. Одељење за аеротехнику,
 - 16.2. Одељење за конструкцију и чврстоћу,
 - 16.3. Одељење за млазну пропелзију,
 - 16.4. Одељење за опрему и системе,
 - 16.5. Лабораторија за прорачунску аеродинамику,
 - 16.6. Лабораторија за експерименталну аеродинамику,
 - 16.7. Лабораторија за композитне конструкције,
 - 16.8. Лабораторија за компјутерску анализу конструкција,

- 16.9. Лабораторија за одржавање, атесте, хомологацију и ремонт,
 - 16.10. Лабораторија за статичку анализу конструкција,
 - 16.11. Лабораторија за динамичку анализу конструкција,
 - 16.12. Лабораторија за замор и процену века конструкција.
- 17. Катедра за системе наоружања и
Центар за системе наоружања :**
- 17.1. Лабораторија за балистичка испитивања,
 - 17.2. Лабораторија за управљање и вођење пројектила,
 - 17.3. Одељење за развој производних програма посебне намене,
 - 17.4. Одељење за нумеричке симулације система наоружања
 - 17.5. Одељење за космичке технологије.
- 18. Катедра за железничко машинство,
Катедра за бродоградњу и
Центар за железничко машинство и бродоградњу :**
- 18.1. Одељење за бродоградњу и бродско машинство,
 - 18.2. Одељење за развој шинских возила,
 - 18.3. Лабораторија за испитивање шинских возила.
- 19. Катедра за моторе и
Центар за моторе :**
- 19.1. Лабораторија за моторе,
 - 19.1.1. Одељење за ОТО моторе,
 - 19.1.2. Одељење за дизел моторе,
 - 19.1.3. Одељење за екологију мотора,
 - 19.1.4. Одељење за клипне компресоре,
 - 19.1.5. Одељење за турбокомпресоре за натпуњење мотора,
 - 19.1.6. Одељење за мерну технику,
 - 19.1.7. Одељење за опрему мотора,
 - 19.1.8. Одељење за аутоматизацију пројектовања мотора,
 - 19.1.9. Одељење за моторска горива.
- 20. Катедра за моторна возила и
Центар за моторна возила :**
- 20.1. Лабораторија ФРИМЕКС,
 - 20.2. Одељење за фриксионе механизме и кочне системе,
 - 20.3. Одељење за пројектовање возила,
 - 20.4. Одељење за управљање животним циклусом возила,
 - 20.5. Лабораторија ЦИАХ,
 - 20.6. Одељење за носеће структуре возила,
 - 20.7. Одељење за ефективност система.
- 21. Катедра за опште машинске конструкције и
Центар за опште машинске конструкције :**
- 21.1. Лабораторија за испитивање машинских елемената и система,
 - 21.2. Лабораторија за машинске елементе,
 - 21.3. Лабораторија за конструисање,
 - 21.4. Лабораторија за истраживање процеса разарања,
 - 21.5. Лабораторија за буку и вибрације.
- 22. Катедра за технологију материјала и
Центар за материјале, трибологију и сагоревање :**
- 22.1. Лабораторија за испитивање материјала,
 - 22.2. Одељење за испитивање материјала,
 - 22.3. Одељење за заваривање,
 - 22.4. Одељење за трибологију,
 - 22.5. Одељење за сагоревање,
 - 22.6. Одељење за истраживање система у експлоатацији,
 - 22.7. Лабораторија за погонске материјале, трибологију и сагоревање.

10.1.1. Катедра

Члан 10.5

(1) Катедра (**Веће катедре**) је основна образовно-научна јединица Факултета и чине је сви наставници и сарадници Факултета са пуним радним временом који обављају наставно-научни и истраживачко-развојни рад из наставних дисциплина и области истраживања катедре.

(2) Сваки наставник и сарадник је члан само једне катедре.

Члан 10.6

(1) Радам катедре руководи **шеф катедре**, који седнице Већа катедре сазива према потреби.

(2) На захтев више од половине чланова катедре седницу Већа катедре сазива декан.

(3) Шеф катедре председава седницама Већа катедре, на којима се води записник који потписују шеф катедре и секретар катедре.

(4) Одлучивање на Већу катедре врши се углавном јавним гласањем. Одлуке се доносе већином гласова укупног броја чланова Већа катедре.

(5) Одлуке које доноси Веће катедре може да припреми колегијум наставника катедре.

Члан 10.7

(1) Шефа катедре тајним гласањем предлаже Веће катедре из реда редовних професора, а именује га декан на период од три године. У случају неименовања предложеног кандидата, декан обавештава Наставно-научно веће о својој одлуци и налаже Већу катедре да предложи другог кандидата. Уколико и други пут не именује предложеног кандидата, декан поново о томе обавештава Наставно-научно веће, уз истовремену сопствену одлуку о именовану шефа катедре из реда редовних професора Факултета.

(2) У случају да у саставу катедре нема редовних професора, или да ниједан професор није предложен, декан именује вршиоца дужности шефа катедре из реда професора на период од једне године.

(3) Изменљивост на функцији шефа катедре на договорени период, даје професорима катедре једнаку могућност доприноса развоју катедре и Факултета. Декан и продекани не могу да буду шефови катедре за време трајања њиховог мандата.

(4) Секретара катедре именује шеф катедре на период од три године.

(5) Уз образложење, шефа катедре може да разреши декан, а секретара катедре – шеф катедре.

(6) *Пословником о раду Већа катедре* детаљније се утврђује начин рада Већа катедре.

Члан 10.8

(1) Веће катедре је и стручно тело које :

1. припрема и предлаже садржину предмета катедре у оквиру студијског програма;
2. организује извођење предавања, вежби, семинара, образовања на даљину и других наставних активности;
3. организује провере знања (колоквијуме, испите, ...) за наставне активности катедре;
4. одређује уџбенике и додатну уџбеничку литературу за предмете катедре, на предлог предметног наставника;
5. разматра услове и стандард наставе и даје предлоге за њихово побољшање;
6. анализира успех студената и квалитет извођења наставе и даје предлоге за побољшање;
7. прати и обезбеђује равномерност оптерећења наставника и асистената у настави и води рачуна о равномерном распоређивању асистената по предметима катедре;
8. предлаже образовно, научно и стручно усавршавање наставника и асистената катедре;
9. даје предлоге за чланове комисија за завршне радове студијских програма и докторске дисертације;
10. подноси декану и Наставно-научном већу предлоге за избор у звања наставника и сарадника;
11. дефинише ужу научну област за предмете и дисциплине за које се бирају чланови катедре.
12. подноси декану и Наставно-научном већу предлоге за избор у истраживачка и научна звања;
13. припрема и предлаже области истраживања у којима учествују наставници и сарадници истраживачких организационих јединица катедре;
14. организује **центре** ради обављања делатности основних, развојних и примењених истраживања за потребе наставе и сарадње са привредом;
15. организује све облике истраживања, на предлог руководица истраживачких организационих јединица катедре и руководиоца истраживачких организационих јединица Факултета;
16. усклађује истраживачке активности са укупном истраживачком политиком Факултета;
17. предлаже шефа катедре;
18. обавља и друге послове у складу са Статутом и општим актима Факултета.

10.1.2. Центар

Члан 10.9

(1) Једна катедра или више катедара могу да формирају **центар**.

(2) Организациону јединицу центар (Веће центра) чине сви запослени радници (наставници, сарадници, лаборанти, техничари, мајстори, секретарице, ...) у области матичности катедара које су формирале центар, а у складу са *Правилником о систематизацији радних места и радних садржаја*, и посебним актима за сваку од организационих јединица.

(3) Центар обезбеђује научно-истраживачку, стручну и лабораторијску подршку катедрама у настави, нарочито за експерименталан рад студената. Наставници и сарадници катедри, у области матичности удружених катедара, кроз рад у оквиру центра, баве се научним, истраживачким, стручним и експерименталним радом од интереса за Факултет.

Члан 10.10

(1) Радом центра руководи **руководилац центра**, који седнице Већа центра сазива или према потреби, или на предлог једне трећине запослених у центру, или на захтев декана.

(2) Руководиоца центра предлаже једна или више удружених катедри, а именује декан на период од три године.

(3) За руководиоца центра именује се наставник једне од удружених катедри, који у релевантној научној дисциплини и струци може најбоље да обавља ту функцију.

(4) Уколико центар има мање од 5 доктора наука, функцију руководиоца центра обавља шеф једне од катедри.

(5) За свој рад, руководиоца центра одговоран је шефовима катедара које су формирале центар и декану.

10.1.3. Институт Машинског факултета

Члан 10.11

(1) Центри су удружени у **Институт Машинског факултета**.

(2) Институтом Машинског факултета руководи продекан за научно-истраживачку делатност.

10.1.4. Кабинети, одељења, лабораторије

Члан 10.12

(1) У оквиру катедре могу да се организују **кабинети** као наставне целине за нематичне предмете.

(2) Чланови кабинета су сви наставници и сарадници, односно предавачи нематичних предмета.

(3) Рад кабинета координира **шеф кабинета** кога из реда наставника предлаже веће катедре, а именује декан на период од три године.

(4) За свој рад, шеф кабинета одговоран је шефу катедре и декану.

(5) Кабинет организује извођење наставе из нематичних предмета и предлаже декану мере за побољшање квалитета наставног процеса.

Члан 10.13

(1) У оквиру катедре и центра организују се **одељења** као наставне и истраживачке целине за одређене области.

(2) Радом одељења руководи **шеф одељења** кога из реда наставника предлаже веће катедре, а именује декан на период од три године.

(3) За свој рад, шеф одељења одговоран је шефу катедре и декану.

Члан 10.14

(1) Ради извођења експерименталног рада за потребе наставе и истраживања формирају се **лабораторије**.

(2) Лабораторије катедара и центара повезују се комуникационим мрежама ради заједничког коришћења података, знања и програмске подршке.

(3) Радом лабораторије руководи **шеф лабораторије** кога из реда наставника предлаже веће катедре, а именује декан на период од три године.

(4) За свој рад, шеф лабораторије одговоран је шефу катедре и декану.

Члан 10.15

- (1) **Акредитовани центри, одељења и лабораторије** обављају своје активности у оквиру Факултета на начин који је дефинисан актима Факултета и актима потребним за акредитацију.
- (2) За свој рад, шеф акредитованог центра, одељења или лабораторије одговоран је декану, или одговарајућем продекану са пренетим овлашћењем декана.
- (3) Комуницирање акредитованих центара, одељења и лабораторија са корисницима услуга и релевантним институцијама и асоцијацијама, обавља декан, или одговарајући продекан са пренетим овлашћењем декана.

Члан 10.16

- (1) Факултет формира и **Сертификационо тело** које чине представници катедара Факултета, експертски спољни чланови, корисници услуга лабораторија и одељења Факултета, чланови релевантних републичких асоцијација и професори других факултета и страних универзитета.
- (2) Састав Сертификационог тела респектује могући конфликт интереса у обезбеђењу квалитета.
- (3) Чланове Сертификационог тела бира Савет Факултета на предлог декана, уз прибављено мишљење Већа катедара и Истраживачко-стручног већа..

Члан 10.17

- (1) Рад на пројектима може да се одвија по **матричној организацији**. Носилац посла је катедра чији је наставник руководиоца пројекта.
- (2) Радне целине из претходног става формирају се у оквиру Статутом предвиђених услова, и уз одобрење декана и руководиоца Института Машинског факултета.

Члан 10.18

- (1) **На нивоу Факултета** могу да се формирају централизоване организационе јединице од општег интереса (центри, инкубатори технолошких компанија, лабораторије, бирои). Одлуку о оснивању, укидању или издавању ових организационих јединица доноси Савет на предлог Наставно-научног већа.

10.1.5. Ненаставне организационе јединице

Члан 10.19

- (1) Ненаставне организационе јединице за заједничке послове Факултета су :
1. Служба за опште, правне и кадровске послове (деканат);
 2. Центар за информационо-комуникационе технологије (ЦИТ), који је повезан са Рачунарским центром Универзитета у Београду (РЦУБ) као организационом јединицом Универзитета;
 3. Центар за квалитет инжењерског образовања
 4. Служба за студентске послове;
 5. Библиотека, којој је матична Универзитетска библиотека «Светозар Марковић»;
 5. Служба за рачуноводство и финансије;
 6. Служба за одржавање;
 7. Служба безбедности и против-пожарне заштите;
 8. Издавачка служба,
 9. Служба за угоститељску делатност.
- (2) Ближе одредбе о саставу, делатности и начину рада ненаставних организационих јединица утврђују се *Правилником о систематизацији радних места и радних садржаја*, као и посебним актима за сваку од организационих јединица.

10.2. Организација у образовно-пословном окружењу

Члан 10.20

- (1) Седиште Асоцијације дипломираних инжењера Факултета АЛФаМЕБ (αМЕБ) је на Факултету.
- (2) Асоцијација из претходног става остварује своје активности према свом Статуту који усваја Савет Факултета на предлог Наставно-научног већа.

Члан 10.21

- (1) Факултет може да одреди катедру за координацију релевантне асоцијације индустрије/привреде, о чему одлучује Савет на предлог Наставно-научног већа.

Члан 10.22

(1) Факултет може да приступи Заједници Машинских факултета у којој га представља декан.

11. НАСТАВНИЦИ, САРАДНИЦИ И ИСТРАЖИВАЧИ

11.1. Звања наставника и сарадника универзитета

Члан 11.1

- (1) Звања наставника универзитета јесу: редовни професор, ванредни професор и доцент.
- (2) Наставници из става 1. овог члана могу да изводе наставу на свим врстама студија.
- (3) Наставу страних језика односно вештина на нематичним факултетима могу изводити и наставници у звању наставника страног језика и наставника вештина.

Члан 11.2

- (1) Сарадничка звања на Факултету су асистент и сарадник у настави, а у оквиру студијских програма страних језика – виши лектор и лектор.
- (2) Општим актом Факултета могу се утврдити и друга звања сарадника.

Члан 11.3

- (1) Наставник се бира за ужу научну област.
- (2) **Матичне уже научне области** на Факултету су: производно машинство, механизација, пољопривредно машинство, индустријско инжењерство, механика, техничка физика, теорија механизма и машина и инжењерско цртање са нацртном геометријом, термотехника, термоенергетика, процесна техника, термомеханика, сагоревање, хидрауличне машине и енергетски системи, аутоматско управљање, механика флуида, ваздухопловство, војно машинство – системи наоружања, бродоградња, мотори, моторна возила, железничко машинство, опште машинске конструкције, отпорност конструкција, технологија материјала - машински материјали, погонски материјали и трибологија.
- (3) **Нематичне уже научне области** на Факултету су: математика, физика, електротехника, друштвено-економске науке и менаџмент, и страни језици.
- (4) Наставници и сарадници бирани за матичне уже научне области из става 2. овог члана дужни су да, на предлог катедре, изводе наставу из свих матичних предмета и наставних дисциплина припадајуће катедре.
- (5) Наставно-научно веће утврђује програм извођења наставе на предлог одговарајуће катедре који узима у обзир постављене норме рада и рационалност у извођењу наставе.
- (6) У извођењу наставе, наставнику и сараднику могу се одредити и предмети или наставне дисциплине са друге катедре, уз документована образложења декана, продекана за наставу и обе релевантне катедре.
- (7) Наставницима и сарадницима који су бирани пре ступања на снагу новог Закона о универзитету, одређују се уже научне области као што је дефинисано у прелазним одредбама овог Статута.
- (8) Списак ужих научних области за наставнике који ће бити бирани након ступања овог Статута на снагу утврдиће Сенат Универзитета на иницијални предлог Факултета, а по обављеном усклађивању на већу групације и на већима научних области.

11.2. Услови за избор наставника

Члан 11.4

- (1) У звања наставника може бити изабрано лице које испуњава услове прописане Законом односно ближе услове утврђене општим актом о условима за избор у звања наставника, које доноси Сенат Универзитета, у складу са препорукама Националног савета за високо образовање.
- (2) Приликом избора у звање наставника цене се следећи елементи:
 1. Оцена у резултатима научноистраживачког рада кандидата;
 2. Оцена о резултатима педагошког рада кандидата;
 3. Оцена о ангажовању кандидата у развоју наставе и развоју других делатности Факултета;
 4. Оцена резултата кандидата постигнутих у обезбеђивању наставно-научног подмлатка;
 5. Оцена о учешћу у стручним организацијама и другим делатностима од значаја за развој научне области и Факултета.
- (3) Објављени научни радови морају бити претежно из уже научне области за који се кандидат бира.
- (4) Приликом избора у звање наставника узимају се у обзир само објављени радови, односно резултати научноистраживачког рада у времену од последњег избора, осим у случају избора у звање редовног професора, када се оцењује и целокупан кандидатов опус.

(5) Радови из претходног става овог члана морају имати барем потврду да су прихваћени за објављивање до момента пријаве на конкурс, а морају бити објављени до момента избора, изузев у случају радова прихваћених за објављивање од стране водећих међународних часописа.

(6) Оцена резултата педагошког рада кандидата даје се на основу резултата које је показао у раду са студентима, у складу са општим актом који доноси Сенат Универзитета.

(7) Уколико кандидат за избор у звања наставника нема педагошког искуства, способност за наставни рад оцењује се на основу квалитета посебног јавног предавања, коме присуствују чланови комисије за писње реферата.

(8) Декан одређује термин јавног предавања из претходног става овога члана и обавештава кандидата и чланове комисије за писање реферата о термину најкасније седам дана раније.

(9) Оцену о резултатима ангажовања у развоју наставе и других делатности Факултета и оцену о резултатима постигнутим у обезбеђивању наставно-научног подмлатка даје Факултет на коме кандидат изводи наставу.

(10) Оцена о учешћу у стручним организацијама и другим делатностима од значаја за развој научне области и Факултета формира се на основу података које доставља кандидат.

11.3. Услови за избор сарадника

Члан 11.5

(1) Сарадник се бира за ужу научну област, у складу са ускађеним списком ужих научних области који, на иницијални предлог Факултета, а по обављеном усклађивању на већу групација и на већима научних области усваја Сенат Универзитета.

(2) У звања сарадника може бити изабрано лице које испуњава услове прописане законом односно ближе услове утврђене општим актом о условима за избор у звања сарадника који доноси Сенат Универзитета на предлог наставно-научних већа факултета.

Члан 11.6

(1) Лице које је правоснажном пресудом осуђено за кривично дело против полне слободе, фалсификовање јавне исправе које издаје Факултет или примање мита у обављању послова на Факултету не може стећи звање наставника, односно сарадника.

(2) Ако лице из става 1. овога члана има стечено звање наставника, односно звање сарадника, наставно-научно веће Факултета доноси одлуку о забрани обављања послова наставника односно сарадника.

(3) Лицу из става 2. овога члана престаје радни однос у складу са законом.

11.4. Истраживачи

Члан 11.7

(1) Научна звања на Универзитету и Факултету јесу: научни саветник, виши научни сарадник и научни сарадник.

(2) Лице изабрано у научно звање може да изводи наставу на докторским студијама под условима и на начин прописан законом и општим актом који доноси Сенат Универзитета.

(3) Уколико лице из претходног става овог члана нема заснован радни однос на Факултету, Факултет са њим закључује уговор о ангажовању за извођење наставе за програм који се изводи.

Члан 11.8

(1) Избор у звања истраживача спроводи се под условима и на начин предвиђеним законом којим се уређује научноистраживачка делатност.

11.5. Поступак за избор у звање и заснивање радног односа

Члан 11.9

(1) Наставници и сарадници стичу звања и заснивају радни однос у следећем трајању:

1. Редовни професор – на неодређено време;
2. Ванредни професор и доцент – на пет година;
3. Наставник стране језика и наставник вештина – на четири године;
4. Асистент – на три године, са могућношћу продужења за још три године;
5. Сарадник у настави – на годину дана, са могућношћу продужења за још једну годину у току трајања академских, дипломских или специјалистичких студија, а најдуже до краја школске године у којој се те студије завршавају;
6. Виши лектор и лектор – на три године.

(2) Конкурс за заснивање радног односа и избор у звање наставника и сарадника за ужу научну област Факултет може расписати само ако је то радно место предвиђено одговарајућим општим актом и ако су средства за његово место обезбеђена.

(3) Факултет расписује конкурс за заснивање радног односа и избор у звање наставника и сарадника по потреби, водећи рачуна да се наставни процес организује на квалитетан, рационалан и ефикасан начин.

(4) Ако се ради о конкурсима за избор наставника на који се може пријавити и лице које се налази у радном односу на одређено време у звању наставника или асистента, конкурс се расписује најкасније шест месеци пре истека времена за који је наставник, односно асистент биран.

(5) Изузетно, конкурс се може расписати и раније под условима предвиђеним општим актом о утврђивању ближих услова избор у звање наставника.

(6) Ако се ради о конкурсима за избор сарадника на који се може пријавити и лице које се налази у радном односу на одређено време у звању сарадника, конкурс се расписује најкасније три месеца пре истека време за које је сарадник биран.

(7) Избор у звање и заснивање радног односа наставника обавља се најкасније у року од шест месеци од дана објављивања конкурса, а избор у звање и заснивање радног односа сарадника најкасније у року од три месеца од дана објављивања конкурса.

(8) Са лицем изабраним у звање наставника, односно сарадника уговор о раду закључује декан Факултета.

(9) Начин и поступак избора у звање наставника и сарадника и заснивања радног односа ближе се уређују општим актом Универзитета који доноси Сенат.

11.6. Преузимање

Члан 11.10

(1) Наставник изабран у звање по одредбама закона о високом образовању, који је засновао радни однос на једном факултету Универзитета, може засновати радни однос на другом факултету Универзитета закључивањем уговора о раду без поновног спровођења поступка избора у звање за исту ужу научну област.

11.7. Права и обавезе наставника и сарадника

Члан 11.11

(1) У погледу права, обавеза и одговорности наставника и сарадника и других запослених на Факултету примењује се *Закон о високом образовању* и *Закон о раду*.

Члан 11.12

(1) Наставници имају право и обавезу да:

1. У потпуности одрже наставу према садржају и у предвиђеном броју часова, утврђеним студијским Програмом и планом одржавања наставе;
2. Воде евиденцију о присуству настави, обављеним испитима и постигнутом успеху студента на начин предвиђен општим актом Факултета;
3. Организују и изводе научноистраживачки рад;
4. Препоручују доступне уџбенике и приручнике за наставни предмет за који су изабрани;
5. Редовно одржавају испите за студенте, према распореду у прописаним испитним роковима;
6. Држе консултације са студентима у сврху савладавања студијског програма;
7. Предлажу усавршавање и преиспитивање студијског програма;
8. Буду ментори студентима при изради завршних радова и дисертације;
9. Развијају колегијалне односе са другим члановима академске заједнице;
10. Се подвргну провери успешности свога рада у настави, у складу са општим актом који доноси Сенат Универзитета;
11. Обављају и друге послове утврђене Законом, Статутом и општим актима Факултета и Универзитета.

(2) Сарадници имају право и обавезу да:

1. Припремају и изводе вежбе под стручним надзором наставника;
2. Помажу наставнику у припреми наставно-научног процеса;
3. Учествују у одржавању испита у складу са студијским програмом и планом извођења наставе;
4. Обављају консултације са студентима;
5. Раде на сопственом стручном усавршавању ради припремања за самосталан научноистраживачки рад у сврху стицања вишег академског степена, односно доктората;
6. Развијају колегијалне односе са другим члановима академске заједнице;
7. Подвргну се провери успешности свога рада у настави у складу са општим актом који доноси Сенат Универзитета;
8. Обављају и друге послове у складу са Законом овим Статутом и општим актима Факултета.

Члан 11.13

(1) Наставнику, односно сараднику који се налази на одслужењу војног рока, породилјском одсуству, одсуству са рада ради неге детета, одсуству са рада посебне неге детета или друге особе или на боловању дужем од шест месеци, изборни период и радни однос се продужава за то време.

(2) Право на продужење изборног периода припада и наставнику, односно сараднику који обавља јавну функцију или који је на неплаћеном одсуству у складу са законом.

(3) Наставник, односно сарадник може да се одрекне права из става 1. и 2. овога члана у погледу дужине изборног периода.

11.8. Плаћено одсуство

Члан 11.14

(1) Ради стручног и научног усавршавања или припремања научног рада, наставнику се може одобрити плаћено одсуство (*sabbatical*) у трајању до једне школске године, уколико је остварио најмање пет година рада у настави на Факултету и уколико је обезбеђено несметано извођење наставе.

11.9. Гостујући професор

Члан 11.15

(1) На Факултету може се, без расписивања конкурса, ангажовати наставник са другог универзитета ван територије Републике, у звању гостујућег професора.

(2) Права и обавезе гостујућег професора уређују се уговором о ангажовању за извођење наставе, под условима и на начин прописан општим актом Факултета.

11.10. Професор по позиву

Члан 11.16

(1) Факултет може ангажовати истакнутог научника који није запослен на Факултету да одржи, као професор по позиву, до пет часова наставе у семестру.

(2) Одлуку о ангажовању доноси Наставно-научно веће Факултета, а права и обавезе професора по позиву уређују се уговором о ангажовању за извођење наставе, под условима и на начин прописан општим актом Факултета.

11.11. Професор емеритус

Члан 11.17

(1) Универзитет може, на предлог Факултета или друге високошколске јединице, доделити звање професор *emeritus* редовном професору пензионисаном после 10. септембра 2005. године, који се посебно истакао својим научним радом, стекао међународну репутацију и постигао резултате у обезбеђивању наставно-научног подмлатка у области за коју је изабран.

(2) Одлуку о додели звања *професор емеритус* доноси Сенат, у поступку и под условима утврђеним општим актом Универзитета.

(3) Укупан број професора *emeritus* на Универзитету не може бити већи од 3% од укупног броја наставника Универзитета, при чему Сенат води рачуна да се овај број равномерно попуњава током времена.

(4) Професор *emeritus* има право да учествује у извођењу свих облика наставе на академским студијама другог и трећег степена, у ужој области за коју је изабран, као и друга права утврђена општим актом из става 2. овог члана.

(5) Права и обавезе професора *emeritus* из става 4. овог члана уређују се уговором о ангажовању за извођење наставе, који, на основу одлуке Сената о додели звања, са њиме закључује декан одговарајућег факултета, односно ректор.

11.12. Радно ангажовање изван Универзитета и спречавање сукоба интереса

Члан 11.18

(1) Научно, наставно, стручно или пословно деловање наставника, истраживача и сарадника изван Факултета и Универзитета, као и интереси који произлазе из тог деловања, не смеју бити у сукобу с интересима Факултета и Универзитета, као и других високошколских јединица у саставу Универзитета, нити нарушавати углед Факултета и Универзитета.

(2) Ради спречавања сукоба интереса, наставник, односно сарадник Факултета може закључити уговор којим се радно ангажује на другој високошколској установи изван састава Универзитета само уз претходно одобрење Наставно-научног већа Факултета.

(3) Услови и поступак давања сагласности за ангажовање наставника и сарадника на другој високошколској установи уређују се општим актом који доноси Сенат, а посебности се уређују општим актом Факултета.

(4) Непοштовање обавеза из ст. 1. и 2. овог члана представља повреду радне дисциплине.

(5) Факултет не сме да закључи уговор, нити да ступи у какав други пословни аранжман са домаћом високошколском установом изван састава Универзитета, ако би се таквим уговором, односно пословним аранжманом нарушио интерес Универзитета или друге високошколске јединице у његовом саставу.

(6) На уговор, споразум, протокол односно други пословни аранжман из става 5. овог члана Сенат даје сагласност.

11.13. Престанак радног односа због пензионисања

Члан 11.19

(1) Наставнику престаје радни однос на крају школске године у којој је навршио 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања.

(2) Наставнику из става 1. овог члана у звању редовног професора може бити продужен радни однос до две школске године.

(3) Одлуку о продужетку радног односа доноси Сенат, на предлог Наставно-научног већа Факултета, најкасније до 30. јуна школске године у којој кандидат за продужење радног односа навршава 65 година живота.

(4) Предлог из става 3. овог члана може се утврдити ако:

1) постоји позитиван предлог катедре;

2) на предмету за који је кандидат за продужење радног односа изабран у високошколској установи није запослено више од још три наставника и да их у претходне три године није било више од тога броја;

3) предмет за који је кандидат за продужење радног односа изабран има статус обавезног предмета у студијском програму, при чему се не рачуна околност да је кандидат, односно наставник из тачке 2. овог става ангажован у извођењу наставе и на изборном, односно другом предмету; и ако је

4) кандидат за продужење радног односа у последњих 10 година имао најмање једног сарадника изабраног за предмет из тачке 2. овог става.

(5) Општим актом Факултета могу се утврдити и други услови за продужетак радног односа из става 2. овог члана.

(6) Наставник коме је престао радни однос због одласка у пензију задржава звање које је имао у тренутку пензионисања.

(7) Наставник из става 6. овог члана, најдуже још две школске године, може:

1) задржати преузете обавезе као ментор или члан комисије у поступку израде и одбране магистарских теза на магистарским студијама по Закону о универзитету ("Службени гласник РС", број 21/02), односно као ментор или члан комисије у поступку израде и одбране завршних радова на дипломским академским студијама и докторских дисертација;

2) изводити све облике наставе на дипломским академским и докторским студијама и бити члан комисије у поступку израде и одбране завршних радова, односно докторских дисертација на тим студијама, а на основу одлуке наставно-научног већа факултета, односно Већа за мултидисциплинарне студије.

11.14. Престанак радног односа због неизбора у звање и губитак звања

Члан 11.20

(1) Наставнику и сараднику који је у радном односу на Факултету, који не буде изабран у исто или више звање, престаје радни однос истеком периода на који је изабран, ако на Факултету нема могућности да се распореди на друго одговарајуће радно место.

(2) Неизбором, односно престанком радног односа у складу са законом, осим наставнику због пензионисања, и из члана 175. тачка 6. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05, 61/05), наставник, односно сарадник губи звање које је имао до момента неизбора, односно престанка радног односа.

12. СТРУЧНИ ОРГАНИ

12.1 Наставно-научно веће

Члан 12.1

(1) Наставно научно веће је највиши стручни орган Факултета.

(2) Наставно-научно веће чине наставници и асистенти који су у радном односу са најмање 70% радног времена на Факултету.

(3) Декан је председавајући Наставно-научног већа по функцији.

Члан 12.2

(1) Наставно-научно веће:

1. утврђује предлог Статута;
2. предлаже студијске програме свих видова и нивоа студија;
3. доноси план и програм стручног образовања и усавршавања;
4. врши обезбеђивање квалитета и његову контролу;
5. одобрава теме магистарских теза и докторских дисертација;
6. доноси одлуке о оснивању или укидању катедара;
7. доноси правилнике о раду организационих јединица и целина;
8. бира представнике Факултета за Савет Факултета и Веће и Савет Универзитета;
9. бира представнике Факултета у Стручним већима Универзитета, Већу групације техничких наука, као и Већу за мултидисциплинарне постдипломске студије при Универзитету;
10. предлаже Универзитету матичност Факултета за основне, магистарске и докторске студије;
11. даје мишљење Универзитету о броју студената који се уписују у прву годину основних, магистарских и докторских студија чије се образовање финансира из буџета и који плаћају школарину;
12. утврђује мере за подстицање развоја изразито успешних и даровитих студената;
13. унапређује укључивање студената у научно-истраживачки рад;
14. доноси програм научних истраживања;
15. најмање једном годишње разматра извештај о остваривању програма научних истраживања који доноси Факултет;
16. даје мишљење о пословима и задацима за које се као услов утврђује научно-истраживачко звање;
17. даје мишљење о предлозима за избор кандидата за послове и радне задатке за које је потребно научно-истраживачко знање;
18. предлаже научне пројекте и анализира и оцењује квалитет остварених пројеката;
19. разматра и припрема предлоге о питањима о којима одлучује Савет Факултета;
20. обавља и друге послове утврђене Статутом Факултета.

(2) При расправљању, односно одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова, у раду Наставно-научног већа учествује 20% представника студената, које бира студентски парламент Факултета, укључујући представнике сарадника у настави.

(3) Мандат представника студената из претходног става овога члана траје једну годину.

12.2 Изборно веће

Члан 12.3

(1) Изборно веће Факултета:

1. утврђује предлог за избор у звање наставника;
2. врши избор у звање сарадника;
3. одређује комисију за писање реферата о кандидатима за избор у звање наставника и сарадника;

(2) Изборно веће Факултета чине наставници и асистенти који су у радном односу са најмање 70% на Факултету.

(3) Када Изборно веће одлучује о предлогу за избор у звање, њега чине наставници у истом и вишем звању од звања у које се наставник бира.

(4) Комисија за писање реферата о кандидатима за избор у звање наставника, односно сарадника састоји се од најмање три наставника односно истраживача са научним звањем из уже научне области за коју се наставник, односно сарадник бира од којих најмање један није у радном односу на Факултету.

(5) Чланови Комисије из претходног става овог члана су у истом или вишем звању од звања у које се наставник бира.

(6) Декан је председник Изборног већа по функцији.

12.3 Истраживачко-стручно веће

Члан 12.4

(1) Истраживачко-стручно веће чине руководиоци центара.

(2) Декан и продекани учествују у раду Истраживачко-стручног већа по функцији.

- (3) Продекан за научно-истраживачку делатност је председавајући Истраживачко-стручног већа по функцији.
(4) Мандат чланова Истраживачко-стручног већа траје три године.

Члан 12.5

(1) Истраживачко-стручно веће :

1. разматра и предлаже дугорочни програм истраживачко-стручне делатности Факултета;
2. разматра и предлаже садржај истраживачко-стручног рада Факултета;
3. сарађује са катедрама, катедарским центрима и другим научно-истраживачким и стручним организационим јединицама Факултета;
4. предлаже мере за економичније и рационалније коришћење и набавку средстава и опреме за научно-истраживачки и стручни рад;
5. подноси извештај о раду декану и Савету на крају сваке пословне године;
6. обавља и друге послове у области научно-истраживачког и стручног рада дефинисане Статутом, одлукама и другим општим актима Факултета.

(2) Истраживачко-стручно веће доноси одлуке на начин и по поступку који је утврђен *Законом о научно-истраживачкој делатности*.

13. ОРГАНИ ПОСЛОВОЂЕЊА

Члан 13.1

(1) Орган пословођења на Факултету је декан.

(2) Део својих надлежности декан може да пренесе на продекане.

(3) Факултет обавезно има продекане: за наставу, за научно-истраживачку делатност и за финансије, а може имати и друге продекане. Одлуку о томе доноси Савет Факултета на предлог Наставно-научног већа.

13.1. Декан

Члан 13.2

(1) Декан руководи радом Факултета.

(2) Избор декана обавља се у конвергентној процедури без конкурса, на три школске године, из реда редовних професора који су у радном односу са пуним радним временом на Факултету.

(3) Исто лице може бити изабрано за декана највише два пута.

Члан 13.3

(1) Декан Факултета :

- предлаже основе стратешког развоја и пословне политике Факултета;
- организује и води укупно пословање Факултета;
- организује и контролише и одговара за наставне, научне и истраживачке делатности;
- стара се о законитости рада и одговара за законитост рада;
- предлаже годишњи програм рада и план развоја;
- предлаже унутрашњу организацију Факултета;
- предлаже информационо-комуникационе активности и организационе јединице за пословање са окружењем (Ректорат, министарства, научно-технолошки паркови, асоцијације индустрије/привреде и друго);
- подноси годишњи извештај о резултатима рада Факултета;
- доноси све појединачне одлуке из права запослених из радног односа;
- одређује чланове комисија и других помоћних органа за примену и разраду питања из свог делокруга;
- именује и разрешава шефове служби у заједничким службама Факултета;
- доноси општи акт којим се утврђује врста и степен стручне спреме и други посебни услови за рад на одређеном радном месту;
- доноси одлуку о потреби заснивања радног односа са радником и пријављује организацији за запошљавање слободна радна места;
- доноси одлуку о трајном и привременом распоређивању запослених;
- утврђује дисциплинску одговорност запосленог у складу са релевантним правилницима и Законом;
- спроводи одлуке Наставно-научног већа;
- врши и друге послове у складу са Законом, Колективним уговором и Статутом.

(2) О правима и обавезама радника у првом степену одлучује декан Факултета или од њега овлашћени радник, ако Законом то није другачије одређено.

Члан 13.4

- (1) Декан учествује у раду Савета и Истраживачко-стручног већа Факултета без права одлучивања.
- (2) У току рада Савета и Истраживачко-стручног већа Факултета, декан је дужан да упозори на одлуке које нису у складу са плановима и програмима Факултета, као и на друге нецелисходне или противзаконите одлуке.

Члан 13.5

- (1) Кандидате за декана предлажу чланови Наставно-научног већа на пред-кандидационој седници Наставно-научног већа.
- (2) На кандидационој седници Наставно-научног већа кандидати за декана који су прихватили кандидатуру усмено саопштавају своје програме рада.
- (3) На истој кандидационој седници кандидати за декана одговарају на питања чланова Наставно-научног већа.

Члан 13.6

- (1) Коначан предлог за декана утврђује се тајним гласањем на кандидационој седници Наставно-научног већа.
- (2) Уколико има више од два кандидата за декана, Наставно-научно веће утврђује предлог за Савет у два изјашњавања тајним гласањем.
- (3) У други (завршни) круг гласања иду два кандидата за декана који имају највећи број гласова добијених у првом кругу гласања.
- (4) Уколико два кандидата за друго место имају исти број гласова, понавља се гласање само за њих двојицу, и који кандидат добије више гласова, иде у други круг са кандидатом на првом месту.
- (5) Уколико један од кандидата за декана добије у првом кругу гласања више од половине гласова чланова Наставно-научног већа, сматра се да је предлог за декана утврђен. На овај начин, изјашњавање за декана се обавља и уколико постоји само један кандидат за декана. Први круг гласања је важећи ако гласању приступи више од половине чланова Наставно-научног већа.
- (6) У другом (завршном) кругу гласања сматра се да је утврђен предлог за оног кандидата за декана који добије већи број гласова.
- (7) Утврђени предлог кандидата за декана Веће доставља Савету за коначан избор.

Члан 13.7

- (1) Избори за продекане врше се након избора декана од стране Савета. Декан даје предлог по једног кандидата за сваку продеканску функцију. Наставно-научно веће приступа тајном изјашњавању за продекане.
- (2) Кандидат за продекана који добије већи број гласова од половине присутних сматра се предложеним, и тако утврђени предлог Већа доставља се Савету за коначан избор продекана.
- (3) Уколико неко од предложених кандидата за продекане није испунио услов из претходног става овог члана, изјашњавање се понавља за кандидате које поново предлаже декан.

13.2. Продекани

Члан 13.8

- (1) Продекане Факултета бира Савет на период од три године из реда наставника који су у радном односу са пуним радним временом.
- (2) Коначан предлог за избор продекана утврђује Наставно-научно веће тајним гласањем, на предлог декана.
- (3) Студента-продекана бира и разрешава Студентски парламент Факултета.

Члан 13.9

- (1) Продекани помажу декану у раду из одређених области, сагласно Статуту, и то :

Продекан за наставу :

- координира наставни процес у оквиру Факултета и стара се о правилном и доследном спровођењу студијских програма;
- стара се и преузима мере у циљу осавремењавања, модернизације и усаглашавања процеса наставе са развојним потребама привреде;

- прати ефикасност наставног процеса и усаглашава га са објективним могућностима студената и предлаже декану одговарајуће мере;
- координира рад организационе целине за наставно-образовну делатност;
- предлаже декану одговарајуће мере унапређења наставне делатности;
- обавља и друге послове по овлашћењу декана, сагласно Статуту и општим актима.

Продекан за научно-истраживачку делатност :

- координира научно-истраживачки процес у оквиру Факултета и усаглашава га са потребама наставе;
- стара се о развоју научно-истраживачког рада унапређењу сарадње са привредом;
- предлаже декану мере за унапређење научно-истраживачког рада и укључивање студената у научно-истраживачки процес;
- доноси план рада и руководи радом Истраживачко-стручног већа;
- обавља и друге послове и задатке по овлашћењу декана сагласно Статуту и другим општим актима;

Продекан за финансије :

- даје одговарајуће предлоге декану у циљу рационалног и економичног коришћења финансијских средстава;
- стара се о законитом и правилном материјално-финансијском пословању и предлаже декану мере за његово унапређење;
- координира рад по свим питањима заједничких улагања и удруживања средстава ради ефикаснијег реализовања заједничких потреба;
- координира рад организационе целине за материјално-финансијско пословање Факултета;
- обавља и друге послове и задатке по овлашћењу декана сагласно Статуту и другим општим актима.

Студент-продекан :

- представља суденте у наставно-образовним активностима на Факултету;
- учествује у раду Деканског колегијума када се расправља о питањима студената;
- обавља и друге послове и задатке сагласно Статуту, другим општим актима и правилницима Студентског парламента Факултета.

13.3. Декански колегијум

Члан 13.10

(1) Декански колегијум разматра проблеме наставе, истраживања, финансија, студената и других питања од интереса за укупно пословање Факултета, ради оперативног рада и припрема одлука.

(2) Декански колегијум сазива декан, а чине га декан, продекан за наставу, продекан за научно-истраживачки рад, продекан за финансије и секретар.

(3) Проширени Декански колегијум сазива декан за случај када се разматрају проблеми студената (студент-продекан), проблеми који се односе на припрему седнице Савета (председник Савета) или други проблеми (шефови и руководиоци организационих јединица).

(4) У раду Деканског колегијума, по позиву декана, могу да учествују и друга лица.

14. ОРГАНИ УПРАВЉАЊА

14.1. Савет Факултета

Члан 14.1

(1) Орган управљања Факултетом је Савет.

(2) Савет Факултета има 23 члана од којих 15 бирају запослени на факултету, четири су чланови које именује оснивач и четири чланови које бира студентски парламент Факултета.

(3) Оснивач именује чланове Савета факултета из реда истакнутих личности из научно, односно стручне области у којој је Факултет, као и из просвете, културе, уметности или привреде, који нису запослени, нити на други начин радно ангажовани на Факултету.

(4) Од 15 чланова Савета запослених на Факултету 12 представника је из реда наставника које бира Наставно-научно веће, а три представника бирају запослени у ненастави.

(5) Представнике у Савету из редова наставника бира Наставно-научно веће тајним гласањем, а на основу појединачних предлога катедри.

(6) Представнике студената бира Студентски парламент.

Члан 14.2

- (1) Наставно-научно веће бира 12 чланова Савета Машинског факултета.
- (2) Катедре, тајним гласањем, предлажу по једног члана из реда наставника и сарадника прилажући документ са избора, који се користи у процедури верификације кандидата за Савет.
- (3) Чланови Савета су 12 кандидата са усвојене листе кандидата, који добију највећи број гласова.
- (4) Уколико два или више кандидата на крају листе од првих 12 кандидата има исти број гласова, гласање се понавља за те кандидате.

Члан 14.3

- (1) Конститутивну седницу Савета сазива председник Савета претходног сазива.
- (2) На конститутивној седници Савета врши се верификација мандата свих представника коју спроводи Верификациона комисија Савета.
- (3) Саветом руководи Председник савета који се бира међу верификованим представницима на конститутивној седници Савета тајним гласањем.
- (4) Мандат чланова Савета траје три године.

Члан 14.4

- (1) Савет Факултета :
 1. доноси Статут Факултета;
 2. усваја финансијски план, извештаје о пословању и годишњи обрачун Факултета;
 3. одлучује о коришћењу средстава Факултета за инвестиције;
 4. доноси годишњи програм рада Факултета;
 5. доноси одлуку о образовању унутрашњих организационих јединица, на предлог Наставно-научног већа;
 6. бира и разрешава декана и продекане Факултета;
 7. бира председника Савета;
 8. одлучује о приговорима поднетим у поступку избора у звање наставника, односно сарадника;
 9. доноси правилнике Факултета.
 10. обавља и друге послове утврђене Статутом Факултета.
- (2) Савет Факултета доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова, а о питањима из тачке 6. и 7. овог члана тајним гласањем.

15. СТУДЕНТСКИ ПАРЛАМЕНТ

Члан 15.1

- (1) Студентски парламент Факултета је орган преко којег студенти остварују своја права и штите своје интересе на Факултету.
- (2) Студентски парламент Факултета бирају непосредно, тајним гласањем, студенти уписани у школској години у којој се врши избор на студијске програме који се остварују на Факултету.
- (3) Избор чланова Студентског парламента Факултета одржава се у априлу, најкасније до 10. у месецу, односно истовремено са избором Студентског парламента Универзитета.
- (4) Општим актом Факултета ближе се уређује начин избора и број чланова Студентског парламента Факултета.
- (5) Конститутивна седница новог сазива Студентског парламента Факултета одржава се 1. октобра.
- (6) Мандат чланова Студентског парламента Факултета траје годину дана.
- (7) Члану Студентског парламента Факултета коме је престао статус студента на студијском програму који се остварује на Факултету престаје мандат даном престанка статуса, а допунски избори се спроводе у складу са одредбама општег акта који се ближе уређује избор чланова Студентског парламента Факултета.

16. ПОСЛОВНА ТАЈНА

Члан 16.1

- (1) Пословном тајном сматрају се исправе и подаци:
 - које надлежни орган прогласи пословном тајном и овери одговарајућим печатом;
 - које надлежни орган као поверљиве саопшти на седници органа управљања Факултета;
 - који представљају резултате истраживачког рада чијим би се објављивањем нанела штета ауторима, организационој јединици или Факултету у целини;

- који садрже понуде за јавни конкурс, до објављивања резултата конкурса;
 - о испитним задацима и резултатима испита, до њиховог објављивања.
- (2) Сви запослени на Факултету дужни су да чувају податке који представљају пословну тајну.
- (3) Повреда чувања пословне тајне представља тешку повреду радне обавезе, коју је надлежни орган обавезан да санкционише.
- (4) Дужност чувања пословне тајне траје и после престанка својства радника на Факултету.

17. НАЧИН ФИНАНСИРАЊА И ПОСЛОВАЊЕ ФАКУЛТЕТА

Члан 17.1

- (1) Република, као оснивач, обезбеђује средства за спровођење одобрених, односно акредитованих студијских програма на Факултету на основу уговора који влада закључује са Универзитетом, по претходно прибављеном мишљењу Министарства просвете и спорта.
- (2) Средства из става 1. овог члана обезбеђују се за реализацију програма рада Универзитета и Факултета у његовом саставу за једну школску годину.
- (3) Годишњи програм рада Универзитета доноси Савет на предлог Сената, који се утврђује на основу предлога Наставно-научних већа Факултета и Студентског парламента Универзитета.
- (4) Факултет, у обављању своје делатности средствима које обезбеђује Република у правном промету иступа на основу овлашћења из Статута у своје име, а за рачун Универзитета.

Члан 17.2

- (1) Република обезбеђује средства Факултету чији је оснивач за:
1. материјалне трошкове пословања, амортизацију и инвестиционо одржавање;
 2. бруто плате запослених, у складу са законом;
 3. опрему;
 4. обављање научног рада који је у функцији подизања квалитета наставе;
 5. научно и стручно усавршавање наставника и сарадника;
 6. подстицање развоја наставно-научног подмлатка;
 7. рад са даровитим студентима;
 8. међународну сарадњу;
 9. изворе информација и информационе системе;
 10. издавачку делатност;
 11. рад Студентског парламента и ваннаставну делатност студената;
 12. финансирање опреме и услова за студирање студената са хендикепом;
 13. библиотечки фонд;
 14. и друге намене у складу са законом.
- (2) Потребан број наставника, сарадника и ненаставног особља, као и трошкови извођења наставе, уређују се на основу норматива и стандарда рада високошколских установа, које утврђује Влада, на предлог Националног савета за високо образовање, а по прибављеном мишљењу Конференције Универзитета.

Члан 17.3

- (1) Средства која Факултет оствари по основу школарине, из пружања услуга трећим лицима, поклоне, донација, спонзорства или других извора стицања средстава, изузев средстава које обезбеђује буџет, чине сопствени приход Факултета.
- (2) Када располаже средствима из става 1. овог члана Факултет у правном промету иступа у своје име и за свој рачун, у складу са законом и овим Статутом.
- (3) Средства из става 1. овог члана Факултет држи на подрачуну у оквиру консолидованог рачуна трезора, односно на рачуну у банци, у складу са законом.

Члан 17.4

- (1) Факултет издваја део сопствених прихода за финансирање заједничких послова на нивоу Универзитета.
- (2) Издвајање средстава из става 1. овог члана врши се на основу планираног обима и трошкова активности за текућу школску годину, који се утврђују одлуком Савета Универзитета, на предлог ректора, а на бази критеријума које утврђује Сенат Универзитета.
- (3) Финансијским планом се посебно предвиђају средства за развој Универзитета, која не прелазе 3% сопствених прихода Факултета стечених од школарина и накнада за нередовне услуге пружене студентима.

Члан 17.5

(1) Факултет утврђује висину школарине за сваки студијски програм, водећи рачуна о трошковима студија за једну школску годину, односно за стицање 60 ЕСПБ бодова, као и о тржишном вредновању програма и другим релевантним околностима.

(2) Факултет утврђује висину школарине за наредну школску годину пре расписивања конкурса за упис нових студената.

(3) Уколико висина планираних средстава по основу буџета не може да покрије трошкове студија свих буџетских студената који се уписују, Савет Факултета на предлог Наставно-научног већа може одредити школарину за све студенте или одређене групе студената, према мерилима које утврди општим актом.

(4) Школарина обухвата накнаду за редовне услуге које Факултет пружа студенту у оквиру остваривања студијског програма.

(5) Редовне услуге из претходног става овога члана утврђује се на Универзитету.

Члан 17.6

(1) Факултет доставља најмање једном годишње Универзитету податке о броју и структури запослених и утрошку буџетских средстава.

Члан 17.7

(1) Средства које остварује Факултет распоређују се финансијским планом Факултета.

(2) Предлог финансијског плана за фискалну годину доноси се у складу са прописима којима се уређује буџетски систем.

(3) Финансијски план усваја се у року који утврди Савет.

18. ПОВЕЗИВАЊЕ ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА, НАУКЕ И ПРАКСЕ

Члан 18.1

(1) Факултет може да оснива посебна правна лица, чијим делатностима се повезују високо образовање, наука и пракса, попут центра за трансфер технологије, иновационог центра, пословно-технолошког парка, инкубатора и других организационих јединица, у складу са законом.

(2) Одлуку о оснивању правних лица, односно огранака из става 1. овога члана доноси Савет Факултета на предлог Наставно-научног већа.

(3) Управљање Факултета посебним правним лицем дефинише се Статутом правног лица који усваја Савет Факултета.

19. ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Члан 19.1

(1) Факултет обезбеђује квалитет високог образовања (извођења својих студијских програма) у складу са међународно прихваћеним документима из области високог образовања, Законом о високом образовању, актима Универзитета у Београду и општим актима Факултета, којима се ова област ближе дефинише.

Члан 19.2

(1) Наставно-научно веће Факултета образује Комисије које ће водити рачуна о обезбеђењу и контроли квалитета.

(2) Одлуком о образовању Комисија из претходног става овог члана утврђује се састав, број чланова и начин избора, делокруг рада и начин рада, методи, инструменти и област, као и друга питања од значаја за спровођење поступка обезбеђења и контроле квалитета.

20. ЗАДУЖБИНЕ, ФОНДАЦИЈЕ И ФОНДОВИ

Члан 20.1

(1) Ради подстицања развоја студената који показују натпросечне резултате, њиховог запошљавања и стипендирања, помагања одређених социјалних, културних, спортских и других активности студената, подстицања и помагања стваралаштва у науци и образовању, као и ради других циљева од општег интереса, Факултет може оснивати фондације и фондове.

(2) Циљеви, услови и начин коришћења средстава фондација и фондова уређују се Одлуком о оснивању.

(3) Задужбином, фондом и фондацијом, вољом оставиоца или оснивача, управља орган утврђен Одлуком о оснивању.

21. ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Члан 21.1

- (1) Евиденција коју води Факултет део је јединственог информационог система Универзитета, у складу са општим актом који доноси Сенат Универзитета.
- (2) Факултет води: матичну књигу студената, евиденцију о издатим дипломама и записник о полагању испита. Евиденција из претходног става води се на српском језику, на ћириличном писму.
- (3) Матична књига студената, књига промовисаних доктора наука и почасних одктора трајно се чувају.
- (4) Садржај обрасца и начин вођења евиденције прописује Министарство просвете и спорта.
- (5) На основу података из евиденције Факултет издаје јавне исправе. Јавне исправе јесу: студентска књижица (индекс); диплома о стеченом образовном степену, додаток дипломи, као и све врсте уверења. Факултет издаје јавне исправе на српском језику, на ћириличном писму.
- (6) Када се настава на Факултету остварује на неком од светских језика или на језику националне мањине, сва документација се води двојезично на српском језику и ћириличном писму и на језику и писму на коме се изводи настава.
- (7) Јавне исправе се издају на обрасцу који је штампан двојезично на српском језику и ћириличном писму, и на језику и писму на коме се изводи настава.
- (8) Садржај образаца јавне исправе прописује министар просвете и спорта.

22. ОПШТИ АКТИ ФАКУЛТЕТА

Члан 22.1

- (1) Општи акти Факултета које доноси Савет су :
 - Статут Машинског факултета (на предлог Наставно-научног већа),
 - Правилник о стицању и расподели зарада (на предлог Деканског колегијума и Наставно-научног већа),
 - Правилник о рачуноводству (на предлог Деканског колегијума),
 - Правилник о безбедности и заштити на раду (на предлог Деканског колегијума),
 - Правилник о противпожарној заштити (на предлог Деканског колегијума),
 - Правилник о печатима, штамбиљу, заштићеном знаку и факсимилу (на предлог Деканског колегијума),
 - Пословник о раду Савета.
- (2) Општи акти Факултета које доноси Наставно-научно веће су :
 - Правилник о стицању звања наставника, сарадника и истраживача,
 - Правилник о наставној делатности,
 - Правилник о раду Центра за информационо-комуникационе технологије,
 - Правилник о научно-истраживачкој и стручној делатности.
 - Пословник о раду Наставно-научног већа,
 - Пословник о раду Истраживачко-стручног већа,
 - Пословник о раду Већа катедре.
- (3) Општи акти Факултета које доноси Декан су :
 - Правилник о систематизацији радних места и радних садржаја,
 - Правилник о раду,
- (4) Одговарајући органи Факултета доносе и друга општа акта (правилнике, пословнике, одлуке, решења, ...) према потреби укупног пословања, и/или уколико проистекне обавеза доношења на основу законских или других прописа.

23. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 23.1

- (1) Мандат чланова Савета Факултета, изабраних по одредбама Статута Факултета из 2002. године траје до конституисања Савета у складу са законом и одредбама овог Статута.
- (2) Мандат чланова Савета Факултета које именује оснивач траје до именовања нових чланова од стране оснивача.
- (3) Мандат чланова Савета Факултета из реда студената траје до избора Студентског парламента и избора нових чланова Савета представника студената.

(4) Комисије Савета и Већа Факултета, образоване по одредбама Статута Факултета из 2002. године, обављају своје функције у складу с одредбама овог Статута до именовања нових.

(5) Општи акти и одлуке органа Факултета, донети у складу са Законом о Универзитету, остају на снази по ступању на снагу овога Статута уколико нису у супротности са његовим одредбама.

Члан 23.2

(1) Први избор декана факултета по Закону, Статуту Универзитета и овом Статуту обавља се у року од 14 дана од дана ступања на снагу овога Статута.

(2) Број мандата декана и продекана рачуна се тако што се не узимају у обзир избори обављени по одредбама Закона о Универзитету који су важили до дана ступања на снагу Закона о високом образовању.

Члан 23.3

(1) Лице изабрано у звање наставника, односно сарадника по прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона, задржава одговарајуће звање и радни однос до истека времена на које је бирано.

(2) Лице изабрано у звање асистента по прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона о високом образовању има право на још један избор у то звање по одредбама тога Закона и овога Статута.

(3) Лице изабрано у звање асистента-приправника по прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона о високом образовању има право на још један избор у то звање на период од три године, по прописима који су били на снази до дана ступања на снагу Закона.

(4) Ако је поновни избор у звање асистента, односно асистента-приправника обављен у периоду од дана ступања на снагу Закона о високом образовању до дана почетка примене овог Статута сматраће се да је у питању још један избор из става 2. и 3. овога члана.

(5) У периоду до 9. септембра 2012. године у звање асистента може бити изабрано и лице које, уместо статуса студента докторских студија има академски назив магистра наука, а испуњава остале услове из члана 72. ставови 1. и 2. Закона о високом образовању.

Члан 23.4

(1) У периоду до 30. септембра 2008. године у звање сарадника у настави може бити изабрано и лице које студира последипломске магистарске студије по одредбама Закона о Универзитету, под условом да је те студије уписало највише три године пре дана расписивања конкурса за избор сарадника у настави и да је претходне основне студије завршило са укупном просечном оценом најмање 8 (осам).

(2) У случају из претходног става овог члана, цене се и резултати које је кандидат остварио на последипломским магистарским студијама.

Члан 23.5

(1) Студенти уписани на основне студије до ступања на снагу Закона о високом образовању могу завршити ове студије по започетом студијском програму, условима и правилима студија, најдуже за две године по истеку редовног трајања студија.

(2) Студенти уписани на магистарске студије до ступања на снагу Закона о високом образовању имају право да заврше студије по започетом плану и програму, условима и правилима студија, најдуже за пет година од ступања на снагу Закона о високом образовању (најдуже до 9. септембра 2010.год.).

(3) Студенти из става 1. овога члана имају право да наставе започете студије по студијском програму који је донет у складу са овим Статутом на начин и по поступку утврђеним актима Факултета.

(4) Студенти који се уписују на овај Факултет после ступања на снагу Закона, као и студенти из претходног става овог члана имају право да студирају по условима и правилима студија прописаним до ступања на снагу Закона о високом образовању, а која се односе на статус студента у погледу финансирања, до истека две школске године од дана ступања на снагу Закона о високом образовању (ступео на снагу 9. септембра 2005.године).

(5) Студенти уписани на основне студије до ступања на снагу Закона о високом образовању могу стећи, по општим актима Факултета, стручни назив *машински инжењер*, најкасније до 30.9.2007.године.

Члан 23.6

(1) Право уписа на дипломске академске студије, специјалистичке академске студије и специјалистичке струковне студије имају и кандидати који су завршили основне студије по прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона о високом образовању под условима прописаним актима Факултета.

Члан 23.7

(1) Актима Факултета може се предвидети да се део последипломских магистарских студија по одредбама Закона о Универзитету признаје за део студијског програма докторских, односно специјалистичких академских студија.

Члан 23.8

(1) Лицу које је стекло или стекне право на јавну исправу према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању, Факултет издаје јавну исправу на обрасцу прописаном до ступања на снагу тога Закона.

(2) На јавне исправе из претходног става овог члана примењују се директно одредбе чланова 101. -103. Закона о високом образовању.

Члан 23.9

(1) Лица која су према прописима који су важили до дана ступања на снагу овог Закона стекла академски назив магистра наука могу стећи академски назив доктора наука одбраном докторске дисертације према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању, најкасније у року од седам година од дана ступања на снагу тога Закона (09. септембра 2005. год.)

Члан 23.10

(1) Први поступак избора за Студентски парламент по Закону и овом Статуту спроводи комисија од три члана од којих су два студенти, а један наставник коју именује декан у року од седам дана од дана почетка примене овога Статута.

(2) Комисија из претходног става овога члана утврђује поступак избора и у року од 70 дана од дана почетка примене овог Статута спроводи изборе за Студентски парламент Факултета.

Члан 23.11

(1) Општи акти Факултета, донети по Статуту од 26.12.2002.године, остају на снази до доношења нових, уколико њихове одредбе нису у супротности са овим Статутом и актима Универзитета.

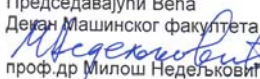
Члан 23.12

(1) Измене и допуне Статута врше се по поступку за његово доношење.

(2) Статут ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на Огласној табли и Сајту Факултета, а по добијању сагласности Сената Универзитета у Београду, и тада престаје да важи Статут Факултета донет 28. септембра 2006. године са свим изменама и допунама.

+++++

Текст Статута усвојен је на седници Наставно-научног већа Универзитета у Београду - Машинског факултета 30.8.2007.године.

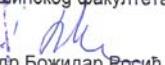
Председавајући Већа
Декан Машинског факултета

проф. др Милош Недељковић

+++++

Текст Статута усвојен је на седници Савета Универзитета у Београду - Машинског факултета 7.9.2007.године.

Председник
Савета Машинског факултета

проф. др Божидар Росић